

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

**Komparace dávkového systému v České republice a
vybraných zahraničních zemí**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Studijní program: **SOCIÁLNÍ PRÁCE**

Autor: Lenka Šeflová

Vedoucí práce: Mgr. Stanislav Ondrášek, Ph.D.

České Budějovice 2023

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci s názvem „**Komparace dávkového systému v České republice a vybraných zahraničních zemí**“ jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby bakalářské práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé bakalářské práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne

.....

podpis

Poděkování

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce, panu Mgr. Stanislavu Ondráškovi, Ph.D., za odbornou pomoc, trpělivost, ochotu a za vedení mé práce.

Dále bych chtěla poděkovat rodině za podporu a trpělivost během studia.

Komparace dávkového systému v České republice a vybraných zahraničních zemí

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá tématem Komparace dávkového systému v České republice a vybraných zahraničních zemí. Zabývá se porovnáním dávek, zejména rodičovského příspěvku, peněžité pomoci v mateřství a přídatků na dítě v České republice, Slovenské republice, Polské republice, Spolkové republice Německo a ve Švédském království.

Práce je vedená jako teoretická, kde bylo cílem porovnat systém sociálních dávek pro rodiče s dětmi v rámci České republiky s vybranými zeměmi. Popisuje také jednotlivé srovnávání dávek. Dále se zabývá výhody a nevýhody jednotlivých zemích a doporučení pro Českou republiku.

Klíčová slova: rodičovský příspěvek; přídatky na dítě; peněžitá pomoc v mateřství; Česká republika; Spolková republika Německo; Polská republika; Švédské království, Slovenská republika; rodina; komparace

Comparison of the dose systém in the Czech Republic and selected foreign countries

Abstract

The bachelor thesis deals with the topic Comparison of the dose systém in the Czech Republic and selected foreign countries. It deals with the comparison of benefits, in particular parental allowance, cash assistance in maternity and child allowances in the Czech Republic, the Slovak Republic, the Republic of Poland, the Federal Republic of Germany and the Kingdom Sweden.

The work is conducted as a theoretical one, where the goal was to compare the systém of social benefits for parents with children within the Czech Republic with selected countries, It also describes the comparison of individual doses. It deals with the advantages of individual countries and recommendations for the Czech Republic.

Key words: parental allowance; child benefit; cash assistance in maternity; Czech Republic; The Federal Republic of Germany; Polish Republic; Sweden, Slovak Republic; Family; Comparison

Obsah

1.	Úvod	8
2.	Cíl práce a výzkumné otázky.....	9
2.1.	Cíl práce	9
2.2.	Výzkumné otázky.....	9
3.	Metodika.....	10
4.	Pojem sociální zabezpečení	12
4.1.	Poplatníci pojistného	13
4.2.	Sazba pojistného	13
4.3.	Dávky nemocenského pojištění	14
4.4.	Denní vyměřovací základ.....	15
5.	Pojem státní sociální podpora	16
5.1.	Dávky státní sociální podpory.....	16
5.2.	Životní minimum.....	17
5.3.	Existenční minimum.....	17
6.	Česká republika	19
6.1.	Přídavek na dítě	19
6.2.	Rodičovský příspěvek	22
6.3.	Peněžitá pomoc v mateřství.....	23
7.	Slovenská republika	26
7.1.	Přídavek na dítě (Pridavok na dieťa).....	26
7.2.	Rodičovský příspěvek (Rodičovský príspevok)	26
7.3.	Peněžitá pomoc v mateřství (Materská dovolenka)	27
8.	Polská republika	29
8.1.	Rodičovský příspěvek (Świadczenie rodzicielskie).....	29
8.2.	Peněžitá pomoc v mateřství (Zasilek macierzyński)	30
8.3.	Rodinné přídavky (Zasilek rodzinny).....	30
9.	Spolková republika Německo	32
9.1.	Vývoj.....	32
9.2.	Přídavek na dítě (Kindergeld).....	32
9.3.	Rodičovský příspěvek (Elterngeld)	33
9.4.	Peněžitá pomoc v mateřství (Mutterschaftsgeld).....	35
10.	Švédské království	38
10.1.	Vývoj.....	38

10.2.	<i>Přídavky na dítě (Barnbidrag)</i>	39
10.3.	<i>Rodičovský příspěvek (Föräldradighetslag)</i>	39
10.4.	<i>Příspěvek v těhotenství (Gravidetetspenning)</i>	41
11.	Srovnání dávek ve vybraných zemích	43
11.1.	<i>Přídavky na dítě</i>	43
11.2.	<i>Rodičovský příspěvek</i>	45
11.3.	<i>Peněžitá pomoc v mateřství</i>	47
12.	Výhody a nevýhody	51
12.1.	<i>Česká republika</i>	51
12.2.	<i>Slovenská republika</i>	51
12.3.	<i>Polská republika</i>	52
12.4.	<i>Spolková republika Německo</i>	52
12.5.	<i>Švédské království</i>	52
13.	Závěr	54
	Seznam použitých zdrojů	56
	Seznam tabulek a obrázků	60
	Seznam zkratk	61

1. Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá komparací dávkového systému, která porovnává přídavky na dítě, rodičovský příspěvek a peněžitou pomoc v mateřství v České republice, v Německé spolkové republice, ve Slovenské republice, v Polské republice a ve Švédském království.

Toto téma jsem si vybrala z toho důvodu, že jsem se chtěla dozvědět více o dávkách nejen u nás, ale i v zahraničí. V současnosti to bylo pro mě rozšířené téma, sama jsem si prošla tím, co je peněžitá pomoc v mateřství, rodičovský příspěvek a přídavky na dítě. Také bych chtěla seznámit veřejnost s informacemi, jak jsou na tom jiné státy a zda je Česká republika na lepší úrovni či nikoliv.

Bakalářská práce je založena pouze na teoretické části, kde se srovnávají dávky České republiky a zahraničních zemí.

2. Cíl práce a výzkumné otázky

2.1. Cíl práce

Cílem bylo porovnat systém sociálních dávek a dalších státem garantovaných výhod pro rodiny s dětmi v rámci ČR a vybraných evropských zemí. K porovnání jsem si vybrala příspěvek na dítě, rodičovský příspěvek a peněžitá pomoc v mateřství nejen v ČR, ale i na Slovensku, v Polsku, v Německu a ve Švédsku.

2.2. Výzkumné otázky

Vzhledem k cíli práce byly vytyčeny výzkumné otázky a to:

- Je z hlediska systému sociálních dávek pro rodiny s dětmi ČR na srovnatelné úrovni s vybranými evropskými zeměmi?
- Je z hlediska státem garantovaných výhod ČR na srovnatelné úrovni s vybranými evropskými zeměmi.

3. Metodika

V bakalářské práci byla zvolena ke komparaci Česká republika, Slovenská republika, Polská republika, Spolková republika Německo a Švédské království. Každá tato země má odlišný sociální systém, přístup k sociálním dávkám, odlišnou úroveň sociálního zabezpečení a sociálních dávek pro občany. Porovnání těchto úrovní vám může poskytnout přehled o tom, jak se jednotlivé státy starají o své občany ve formě jednotlivých sociálních dávek. Tyto země mohou spadat do různých typů sociálních států. Například Švédské království zahrnujeme do skandinávského modelu a má konstituční monarchii s parlamentním systémem. Spolková republika Německo do modelu kontinentálně-evropského sociálního státu a je federální parlamentní republikou. Je největší zemí s největší populací ve srovnání s ostatními zeměmi. Česká republika, Slovenská republika a Polská republika by se mohli pohybovat mezi různými typy sociálního státu a jsou parlamentní republikou. Každá země má svá kritéria při přiznání sociální pomoci, liší se v závislosti na výši sociálních dávek a podmínkách pro přiznání. Jednotlivé země mají různé typy pomoci, která se může lišit v příjmových hranicích, rodinném stavu, věku nebo sociálních potřebách.

Pro použití analýzy dokumentů jako metoda sběru a analýzy dat, byla potřeba rozdělit obsah, témata a následně vyhledávat dokumenty. Dokumenty byly vyhledávány pomocí klíčových slov nebo frází, podobných výrazů a synonym, např. rodičovský příspěvek, přídavky na dítě, peněžitá pomoc v mateřství Česká republika, Slovenská republika, Spolková republika Německo, Polská republika, Švédské království, rodina. Sběr dat byl realizován za pomoci knižních publikací ve Studijní a vědecké knihovně Plzeň, platných právních předpisů (zákony) vztahující k dané problematice a webových dat jako byl vyhledávač Google Scholar, Google. Byly použity různé státní instituce jako jsou Úřady práce, Ministerstvo práce a sociálních věcí v České republice, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny ve Slovenské republice. Ministerstwo Rodziny i Polityki połącznej v Polské republice, Bundesagentur für Arbeit v Spolkové republice Německo, Försäkringskassan ve Švédském království a další.

Informace z těchto stránek byly za pomoci překladače přeloženy z jazyka slovenského, německého, polského, švédského do jazyka českého.

Získaná data byla vyhodnocena v programu v MS Excel, kde jsou vytvářeny grafy. V programu MS Word jsou zpracovávány tabulky.

Největší problémem ve vyhledávání informací bylo Švédské království, setkala jsem se s nedostatkem informací na jejich internetových stránkách, například u podpory poskytované v mateřství před porodem. Toto rozdělení ve Švédském království neznají, nerozlišují před a po porodu, vše zahrnují do jedné komplexní mateřské péče.

4. Pojem sociální zabezpečení

Pojem sociální zabezpečení vznikl až ve 20. století. Nemůžeme říct přesnou definici, protože zatím nebyl v odborné literatuře vymezena. Údajně sociální zabezpečení vzniklo z pojmů chudinská péče a chudinské právo, sociální správa a sociální péče. Všechny pojmy označovaly chudinskou pomoc, kterou poskytovaly. Cílem současného sociálního zabezpečení je regulovat odpovědnosti občana za svou budoucnost a sociální začlenění, jako jsou povinné sociální systémy. (Koldinská, 2018)

Sociální zabezpečení je jako součást sociální politiky a prostředek k uskutečňování jejich cílů a úkolů. Ve světě je pojem chápán odlišnými způsoby, kde každý autor má svou definici. V každé zemi má sociální zabezpečení jiný obsah, který se liší charakterem, formou, cíli i náplní. V užším pojetí je sociální zabezpečení omezeno pouze na důchodové zabezpečení a sociální služby. V odborné literatuře se setkáváme definicí, že sociální zabezpečení je jako systém náhradních (mimořádných) zdrojů zabezpečující relativní stabilitu minimální úrovně sociálního zabezpečení. Sociální zabezpečení lze vnímat také jako opatření pro lidi, kteří mají nedostatek příjmů nebo se nacházejí v situaci, jež vyžaduje mimořádné situace. (Krebs, 2005)

Sociální zabezpečení poskytuje podle mezinárodních dokumentů pomoc lidem v případě:

- Nemoci
- Nezaměstnanosti
- Zdravotního stavu a invalidity
- Stáří
- Mateřství a rodičovství
- Úmrtí uživatele

Sociální pojištění je povinný finanční systém, který musí občan hradit sám nebo za něj musí platit někdo jiný. Sociální pojištění se dělí na devět základních systémů:

- Úrazové pojištění
- Nemocenské pojištění
- Zdravotní pojištění
- Pojištění v mateřství
- Pojištění ve stáří
- Pojištění invalidity

- Pojištění pozůstalých
- Pojištění v nezaměstnanosti
- Pojištění rodinné (Koldinská, 2018)

4.1. Poplatníci pojistného

Dle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti se poplatníci pojistného stávají ti:

- Zaměstnavatelé, za vykonávající se považuje právnická či fyzická osoba, která zaměstnává alespoň jednoho zaměstnance nebo organizační složku státu, v nichž jsou zaměstnanci zařazeni v pracovním poměru nebo na základě dohody o provedení činnosti či dohody o provedení práce.
- Zaměstnanci, kteří jsou pracovním poměru nebo jsou zaměstnáni na dohodu o pracovní činnosti či na dohodu o provedení práce. Zaměstnancem se rozumí i členové družstva, soudci, poslanci Poslanecké sněmovny a senátoři Senátu Parlamentu, členové vlády, prezident, dobrovolníci pracovníci pečovatelské služby a další.
- Osoby samostatně výdělečně činné si hradí nemocenské dobrovolně, ale jsou povinny platit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.
- Osoby dobrovolně účastna důchodového pojištění jsou povinny platit pojistné na důchodovém pojištění.
- Zahraniční zaměstnanci jsou za dobu dobrovolné účasti nemocenského pojištění povinni platit pojistné na nemocenské pojištění. Za zahraničního zaměstnance se považuje osoba, která má zaměstnavatele na území České republiky. (zákon č. 589/1992 Sb., české národní rady o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku nezaměstnanosti)

4.2. Sazba pojistného

Tab. 1 Sazba pojistného

	Celkem vyměřovací základ	Důchodové pojištění, příp. dobrovolné	Nemocenské pojištění	Státní sociální politika
--	---	--	---------------------------------	---

Zaměstnavatel	24,8 %	21,5 %	2,1 %	1,2 %
Zaměstnanec	6,5 %	-	-	-
OSVČ	a) 29,2 % b) -	a) 28 % b) -	a) - b) 2,1 %	a) 1,2 % b) -
Osoby dobrovolné	-	28 %	-	-
Zahraniční zaměstnanec	2,1 %	-	-	-

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 589/1992 Sb., české národní rady o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku nezaměstnanosti

4.3. Dávky nemocenského pojištění

Základními dávky nemocenského pojištění jsou:

- Nemocenské
- Ošetrovné
- Peněžitá pomoc v mateřství
- Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství (Krebs, 2005)

Dalšími dávkami nemocenského pojištění jsou:

- Otcovská poporodní péče
- Dlouhodobé ošetrovné (Koldinská, 2018)

Nárok na dávku vzniká, pokud jsou splněny podmínky v době pojištění. V případě souběhu podmínek pro nárok na dávku se každá posuzuje samostatně. Dávka náleží za kalendářní dny a výše se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. (zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění)

Sociální pojištění spravuje Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ). ČSSZ byla založena 1. září 1990 zákonem České národní rady č. 210/1990 Sb., o změnách

působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení. Jedná se o orgán státní správy, který podléhá Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR. ČSSZ plní úkoly a postavení dle zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. (Tomeš, 2002)

4.4. Denní vyměřovací základ

Denní vyměřovací základ (DVZ) se stanoví na základě zjištěného vyměřovacího základu v rozhodném období a vydělí se počtem kalendářních dnů připadajících na rozhodné období. Pro zaměstnance je to úhrn vyměřených základů pro pojistné na důchodovém pojištění za jednotlivé kalendářní měsíce. Pro OSVČ je to úhrn měsíčních nákladů za rozhodné období, v nichž tato osoba pojistné na pojištění uhradila. Rozhodným obdobím je 12 kalendářních měsíců před sociální událostí. (zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění)

Tab. 2 DVZ pro výpočet

	Nemocenské, ošetřovné a dlouhodobé ošetřovné	Peněžitá pomoc v mateřství, otcovská a vyrovnávací příspěvek v těhotenství
1. Redukční hranice	90%	100%
2. Redukční hranice	60%	60%
3. Redukční hranice	30%	30%

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění

5. Pojem státní sociální podpora

Státní sociální podpora je upravena v zákoně č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře s účinností od 1.1. 1996. Jedná se o nepojistný dávkový systém, který se hradí ze státního rozpočtu. Je jeden z pilířů ze sociálního zabezpečení. Státní sociální podpora je nastavena na podporu rodin s nezaopatřenými dětmi nebo se podílí na krytí nákladů na domácnost. Pro nárok na dávku zjišťujeme příjem rodiny. Dávky dělíme na testované, resp. kdy zjišťujeme příjem a dávky netestované, resp. kdy příjem nezjišťujeme. (Chvátalová, 2018)

Tento zákon upravuje SSP v celém znění. To znamená, že v něm najdeme výši a výplatu, podmínky pro vznik nároku, okruh oprávněných osoby, řízení a organizaci. Zavedení tohoto systému bylo finančně a administrativně náročný. Bylo nutné proškolit několik zaměstnanců a zřídit kontaktní pracoviště pro styk s klienty. (Koldinská, 2018)

5.1. Dávky státní sociální podpory

- a) Dávky testované, resp. poskytované na základě příjmu
 - Přídavek na dítě
 - Příspěvek na bydlení
 - Porodné
- b) Dávky netestované, resp. nezávislé na příjmu
 - Rodičovský příspěvek
 - Pohřebné (zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, 2022)

Dávky testované mají své výhody i nevýhody. Výhodou je, že dávku dostanou lidé, kteří ji skutečně potřebují a jsou v ekonomicky a sociálně tíživé situaci. Nevýhodou je finanční náročnost a obsáhlá administrativa. V některých situacích je obtížné zjistit skutečný příjem žadatele o dávku. Dávky může pobírat i žadatel, který není pojištěný. (Koldinská, 2018)

Dávky SSP může pobírat pouze fyzická osoba, která má na území ČR trvalé bydliště nebo je hlášena k trvalému pobytu. Dále mohou dávky pobírat cizinci, kteří jsou hlášeni na území trvalým pobytem, cizinci narození na území České republiky a nezletilí cizinci, kteří byli umístěni do ústavní péče či do péče nahrazující péči rodičů. (zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, 2022)

5.2. Životní minimum

Životní minimum hraje v SSP velkou roli a je kritériem pro posouzení nároku na dávky, které jsou závislé na příjmu. Životní minimum je upraveno v zákoně 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu. Životní minimum je minimální hranice peněžitých příjmů k zajištění výživy a osobních potřeb a existenční minimum je hranice příjmů osob, které se považují za nezbytnou. (zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu)

Tab. 3 Životní minimum v Kč měsíčně

		Od 1.7.2022	Od 1.1.2023
Jednotlivec		4 620,-	4 860,-
Osoba v prvním pořadí		4 250,-	4 470,-
Osoba druhá a další v pořadí	Nezaopatřené dítě do 6 let	2 360,-	2 480,-
	Nezaopatřené dítě do 6 – 15 let	2 900,-	3 050,-
	Nezaopatřené dítě od 15 let	3 320,-	3 490,-
	Zaopatřené dítě od 15 let	3 840,-	4 040,-

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu

5.3. Existenční minimum

Částka existenčního minima je 3 130,- Kč měsíčně pro osobu. Existenční minimum se nepočítá u nezaopatřeného dítěte, u poživatele starobního důchodu, u osoby invalidní ve třetím stupni a u osoby starší 68 let. Pro splnění těchto podmínek se zjišťuje příjem za kalendářní měsíc. Za započitatelný příjem se počítá:

- Příjem ze závislé činnosti
- Příjem ze samostatné činnosti
- Příjmy z kapitálového majetku
- Příjmy z nájmu
- Dávky nemocenského pojištění

- f) Podpora v nezaměstnanosti
- g) Plnění z pojištění pro případ dožití určitého věku
- h) Výživné a příspěvek na výživu rozvedeného manžela a neprovdané matce
- i) Dávky státní sociální podpory
- j) Příspěvek na živobytí
- k) Mzdové nároky vyplacené ÚP
- l) Příjmy za práci žáků a studentů (zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu)

6. Česká republika

6.1. Přídavek na dítě

Přídavek na dítě je peněžitá opakující se dávka státní sociální podpory, která je určena nezaopatřeným dětem. Přídavek na dítě nahradil přídavky na dítě, které byly do 31.12.1995 poskytovány jako dávka nemocenského pojištění. (Koldinská, 2018)

Nárok na dávky má osoba, která je hlášena k trvalému pobytu na území České republiky nebo cizinci, kteří zde mají trvalý pobyt nebo bydliště na území České republiky. Pokud zde cizinci nemají trvalý pobyt, musí splnit podmínku 365 dní ode dne přihlášení k pobytu. Nárok na přídavek na dítě má nezaopatřené dítě, jestliže příjem v rodině nepřesáhl součin částky životního minima rodiny a koeficientu 3,40. Přídavek na dítě se vyplácí osobě, která má nezaopatřené dítě v přímém zaopatření. Za nezaopatřené dítě je považováno dítě do skončení povinné školní docházky, nejdéle však do 26 let, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání. (zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře)

Přídavek na dítě je poskytován ve třech výších podle věku dítěte a ve dvou výměrách, základní a zvýšené, a to podle druhu příjmu. Ve zvýšené výměře dávka náleží, pokud některá ze společně posuzovaných osob má příjem z výdělečné činnosti nebo z určitých dávek. O přídavek na dítě se žádá na Úřadu práce na oddělení státní sociální podpory, kde se podá jedna žádost a příjmy rodiny za předchozí čtvrtletí, kdy se žádost podává. Pak se následně podávají každé čtvrtletí příjmy za předchozí období. Nezletilé dítě se posuzuje s rodiči, pokud bydlí v jedné domácnosti. Pokud je dítě svěřeno do péče jednomu rodiči, posuzuje se pouze s tím rodičem, se kterým žije. Je-li dítě umístěno v ústavu pro děti a mládež posuzuje se nezletilý samostatně. Žádost lze podat pouze 3 měsíce zpětně. (MPSV, 2022)

Pokud je dítě zletilé vyplácí se přídavek na dítě jemu. Pokud dítě dosáhlo zletilosti vyplatí se mu za celý kalendářní měsíc, v němž zletilost dosáhl. Pokud je dítě umístěno v ústavu pro děti a mládež vyplácí se přídavek na dítě ústavu. (Břeská, 2012)

Příklad:

Matka podala k 1. dubnu 2012 žádost o přídavek na dítě za své dítě ve věku 17 let a požádala, aby byl tento přídavek vyplacen jí. Dítě dosáhne zletilosti 2. června 2012. Přídavek na dítě bude matce dítěte vyplacen ještě za měsíc červen 2012, za měsíc

červenec 2012 již bude vyplacen zletilému dítěti, a to způsobem, který si dítě, ve smyslu § 58 odst. 3 zákona, zvolí, a pokud udělí souhlas ve smyslu § 50 zákona. (Břeská, 2012)

Tab. č. 4 výše přídatku na dítě od 1.1.2023 v Kč

Věk nezaopatřeného dítěte	Základní výměra měsíčně	Zvýšená výměra měsíčně
Do 6 let	830,-	1 330,-
Od 6 do 15 let	970,-	1 470,-
Od 15 do 26 let	1 080,-	1 580,-

Zdroj: zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře

Zvýšené přídatky na dítě byly z novelizovány s účinností od 1.1.2018, do té doby byla pouze základní výměra. Na zvýšené přídatky na dítě vzniká nárok za určitých podmínek. Musí mít příjem ze závislé činnosti, ze samostatné činnosti, z dávek z nemocenského pojištění, příspěvek na péči do 18 let nebo rodičovský příspěvek. (portál.pohoda, 2022)

Příklad 1:

Úplná rodina s dětmi 3 roky a 12 let, které mají nárok na přídatky na dítě. Jejich průměrný čistý měsíční příjem činí 25 320 Kč. Životní minimum této rodiny je 14 040 Kč (4 470 Kč + 4 040 Kč + 2 480 Kč + 3 050 Kč). Jelikož je příjem v rodině nižší než životní minimum rodiny, které jsme vynásobili koeficientem 3,4. Bude mít rodina nárok na přídatky ve zvýšené výměře ve výši 1 330 Kč a 1 470 Kč.

Tab. 5 Výpočet přídatků na dítě 1 v Kč

Kalkulačka přídatků na dítě od 1.1. 2023	
Dospělé osoby	2
Nezaopatřené děti do 6 let	1

Nezaopatřené děti od 6 do 15 let	1
Průměrný čistý příjem rodiny v Kč	25 320,-
Životní minimum v Kč	14 040,-
3,4 násobek životního minima	47 736,-
Výše přídatku na děti v Kč	2 800,-

Zdroj: vlastní vypracování, 2023

Příklad 2

Úplná rodina s dětmi 8 měsíců a 4 roky, které nemají nárok na přídatky na dítě. Jejich průměrný měsíční příjem činí 48 900 Kč. Životní minimum této rodiny je 13 470Kč (4 470 Kč + 4 040Kč + 2 480Kč + 2 480 Kč. Jelikož je příjem v rodině vyšší než životní minimum rodiny, které jsme vynásobili koeficientem 3,4, nebude mít rodina nárok na přídatky na dítě.

Tab. 6 Výpočet přídatků na dítě 2 v Kč

Kalkulačka přídatku na dítě od 1.1.2023	
Dospělé osoby	2
Nezaopatřené děti do 6 let	2
Průměrný čistý měsíční příjem	48 900,-
Životní minimum	13 470,-
3,4 násobek životního minima	45 798,-
Výše přídatku na dítě	0,-

6.2. Rodičovský příspěvek

Rodičovský příspěvek je dávkou státní sociální podpory, jejímž cílem je zlepšit podmínky rodin pečující o malé dítě. Rodičovský příspěvek je poskytován bez ohledu na příjem. Nárok na dávku vznikne pouze tehdy, pokud rodič pečuje o dítě celý měsíc. Za splněný se považuje tehdy, pokud se např. dítě narodilo, bylo převzato do svěřené péče a pokud rodič dítěte zemřel. (Koldinská, 2018)

Nárok na rodičovský příspěvek má rodič, který řádně a celodenně pečuje o nejmladší dítě v rodině, nejdéle však do 4 let věku dítěte a nejdéle do vyčerpání celkové částky 300 000 Kč. Pokud je v rodině nejmladším dítětem 2 a více dětí narozených současně, má tento rodič nárok na 1,5 násobek částky 300 000 Kč (450 000 Kč). Pro stanovení nároku a výše rozhoduje výše denního vyměřovací základu (DVZ) pro stanovení peněžité pomoci v mateřství či nemocenské. (zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře)

Pokud lze alespoň jednomu z rodičů stanovit denní vyměřovací základ (DVZ) ke dni narození dítěte 70 % 30násobku v částce převyšující 13 000 Kč, může rodič volit měsíční výši k čerpání rodičovského příspěvku. Pokud nelze stanovit denní vyměřovací základ, může rodič čerpat max. do výše 13 000 Kč měsíčně. Případně při pobírání rodičovského příspěvku a doložení DVZ na 2 a více společně narozených dětí, může rodič čerpat max. 19 500 Kč měsíčně. (MPSV, 2022)

Tab. 7 Volba výše

Kalkulačka rodičovského příspěvku			
Hrubá mzda	25 000,-	25 000,-	0
Počet dětí	1	3	1
Kolik měsíců čerpání	31	20	36
Celkem vyčerpáno	300 000,-	450 000,-	300 000,-

Měsíční příspěvek	9 677,-	22 500,-	12 500,-
-------------------	---------	----------	----------

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

Volbu výše nároku na rodičovský příspěvek může provést pouze rodič, který žádal o rodičovský příspěvek. Volbu lze měnit pouze nejdříve po uplynutí 3 celých kalendářních měsíců od poslední volby. Pokud dítě mladší 2 let navštěvuje jesle nebo jiné obdobné zařízení nesmí přesáhnout 92 hodin v kalendářním měsíci. Zdravotně postižené děti nesmí přesáhnout 6 hodin denně. (MPSV, 2022)

Příklad:

Dítě začalo navštěvovat mateřskou školu v měsíci srpnu v rozsahu 4 hodin denně a od 1.9. navštěvovalo mateřskou školu 5 dní v tomto kalendářním měsíci. Rodičovský příspěvek náleží, protože dítě v každém kalendářním měsíci navštěvovalo mateřskou školu s využitím jen jedné možnosti. (Burdová, 2008)

6.3. Peněžitá pomoc v mateřství

Peněžitá pomoc v mateřství (PPM) patří do systému nemocenského pojištění, které je upraveno zákonem č. 187/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. PPM je jedna ze 6 dávek, které nemocenské pojištění poskytuje.

Nárok na PPM má žena, která porodila dítě a měla nárok na PPM nejdříve od osmého týdne před porodem. Dále má nárok pojištěnec, který převzal dítě do péče nebo pokud dítěti zemřela matka. Podmínkou pro čerpání PPM je, že pojištěnec musí být alespoň 270 dní v posledních dvou letech pojištěný. U osob OSVČ to je 180 dní v posledním roce. (zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění)

Délka PPM

- 28 týdnů, pokud žena porodila dítě
- 37 týdnů, pokud žena porodila 2 a více dětí
- 22 týdnů u osob, které dítě převzali do péče
- 31 týdnů u osob, které převzali 2 a více dětí do péče
- 14 týdnů, pokud dítě zemře po porodu (zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění)

Na PPM nastupuje žena zpravidla od počátku 6. týdne před očekávaným dnem porodu, nejdříve však od počátku 8. týdnem před porodem. To znamená, že žena se může sama rozhodnout, kdy bude chtít nastoupit, ale nemůže dříve než před 8. týdnem, který ji stanoví lékař. Žena je povinna oznámit zaměstnavateli, kdy bude nastupovat na PPM. Je jedno jakou formou oznámení provede, ale většinou to bývá prostřednictvím doložení žádosti o uplatnění nároku na PPM, o kterou žádá zpravidla svého zaměstnavatele. (Burdová, 2008)

Pokud bylo dítě převzato do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušných orgánů, považuje se podle § 7 odst. 10 a 11 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, o tyto případy:

(10) za rozhodnutí příslušného orgánu o svěřeni dítěte do péče nahrazující péči rodičů se pro účely tohoto zákona považuje rozhodnutí soudu o

- a) svěřeni dítěte do péče jiné osoby,*
- b) osvojení dítěte,*
- c) předání dítěte do péče budoucího osvojitele,*
- d) předání dítěte osvojiteli do péče před osvojením,*
- e) jmenování fyzické osoby poručníkem dítěte,*
- f) svěřeni dítěte do pěstounské péče a do pěstounské péče na přechodnou dobu,*
- g) svěřeni dítěte do předpěstounské péče zájemci o pěstounskou péči,*
- h) nařízení předběžného opatření o péči o dítě.*

(11) Stejně jako rozhodnutí příslušného orgánu podle odstavce 10 se pro nárok na dávky SSP posuzuje, až do rozhodnutí soudu, podání návrhu soudu na zahájení soudního řízení o ustanovení osoby poručníkem dítěte, jestliže tato osoba o dítě, k němuž nemá vyživovací povinnost, osobně pečuje. (zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře)

PPM činí 70 % redukovaného denního základu za kalendářní den, redukční hranice jsou tři a ty jsou skoro stejné jako u nemocenské. Rozdílná je pouze procentní sazba. (Koldinská, 2018)

Tab. 8 Redukční hranice pro výpočet PPM pro rok 2023

Hranice	Částka v Kč	Počítá se
---------	-------------	-----------

1. redukční	Do 1 345	100 %
2. redukční	Od 1 345 do 2 017	60 %
3. redukční	Od 2 017 do 4 033	30 %

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSSZ, 2023

Příklad:

Paní Emílie Svobodová má průměrnou hrubou mzdu 45 tisíc korun. Její redukční základ tedy činí 540 000 Kč (12x 45 000) a průměrný denní příjem poté 1479,45 Kč (540 000/365).

Z toho důvodu se jí budou týkat pouze první dvě redukční hranice:

- 1. Redukční hranice – $1\,345 \times 100\% = 1\,345$*
- 2. Redukční hranice – $(1\,479,45 - 1\,345) \times 60\% = 80,67$*

Když tato dvě čísla sečteme, vyjde nám částka 1 425,67 Kč (redukovaný denní vyměřovací základ), která se ještě zaokrouhlí na 1 426 Kč. Tu je následně nutné zredukovat na 70 % čímž dojdeme k částce 999Kč. Teprve toto je skutečná suma, kterou bude paní Emílie v rámci mateřské pobírat za jeden kalendářní den. (Měšec, 2023)

Pokud žena neměla před rozhodným obdobím 12 měsíců žádný příjem, postupuje se vždy o tři měsíce zpět, dokud se nějaký příjem ze zaměstnání nenajde. Toto se třeba používá u maminek, které již jsou na rodičovském příspěvku. PPM se nedaní jako rodičovský příspěvek nebo jako další dávky státní sociální podpory. Při PPM žena nemůže vykonávat výdělečnou činnost u svého zaměstnavatele a nesmí provozovat samostatně výdělečnou činnost. (Fryjaufová, 2007)

Na PPM může nastoupit i otec dítěte kromě prvních 6 týdnů po porodu, kdy náleží výhradně matce, která dítě porodila. Otec musí splňovat stejné podmínky jako matka, která na PPM nastoupila. Matka s otcem musí sepsat písemnou dohodu, že bude o dítě pečovat. V dohodě musí být uveden den, od kdy se otec začne starat o dítě, den porodu a podpis matky. Dohoda je třeba ověřit úředně a s tiskopisem „Žádost o peněžitou pomoc v mateřství při převzetí dítěte do péče“ a doložit na OSSZ. (ČSSZ, 2022)

7. Slovenská republika

7.1. Přídavek na dítě (Pridavok na dieťa)

Přídavek na dítě najdeme v zákoně č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Přídavek na dítě je státní sociální dávka, která přispívá oprávněné osobě na výchovu a výživu nezaopatřeného dítěte a na částečnou úhradu školských potřeb na účel podpory plnění školských povinností nezaopatřeného dítěte. Přídavek na dítě vyplácí Úřad práce, sociálních věcí a rodiny oprávněné osobě, která splňuje podmínky nároku na dávku.

Výše dávky je 60 eur měsíčně a vyplácí se měsíčně zpětně, pokud byly splněny podmínky pro čerpání, nejdéle však do dovršení 25 let věku dítěte, pokud je dítě nezaopatřené. Poukazuje se na účet nebo v hotovosti. Tato částka se navýší o 110 eur, pokud nezaopatřené dítě nastoupilo poprvé do základní školy. Přídavek na dítě lze vyplatit šest měsíců zpětně. Žádost uplatňuje oprávněná osoba písemně na úřadě práce, sociálních věcí a rodiny, v místě trvalého pobytu či přechodného pobytu. Žádost lze také podat elektronickým způsobem a musí být podepsaná elektronickým podpisem oprávněné osoby.

Nárok na přídavek na dítě má dítě, které má trvalé bydliště nebo přechodný pobyt na území Slovenské republiky. Nárok na něj má i osoba, která se stará o nezaopatřené dítě. Oprávněnou osobou je rodič nezaopatřeného dítěte nebo osoba, které bylo nezaopatřené dítě svěřeno na základě soudu do péče nebo pokud je dítě plnoleté a nezaopatřené. Pokud vznikne nárok na přídavek na dítě, vydá Úřad práce, sociálních věcí a rodiny správní rozhodnutí podle zákona č. 71/1967 Sb. o správním konání. O přiznání nároku písemné rozhodnutí nevydává. Písemné rozhodnutí vydá jen tehdy, pokud je dávka zamítnuta pro nesplnění podmínek, zastavení či obnovení výplaty nebo pro snížení, odnětí a vrácení. Nárok na přídavek zaniká, pokud je dítě v zařízení sociálněprávní ochrany dětí a sociální kurately, ve speciálním výchovném zařízení či je ve výkonu trestu vazby nebo ve výkonu odnětí svobody. (zákon o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003)

7.2. Rodičovský příspěvek (Rodičovský príspevok)

Rodičovský příspěvek upravuje zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rodičovský příspěvek je státní sociální dávka, která je poskytována oprávněné osobě, jež pečuje

řádně o dítě a má trvalý nebo přechodný pobyt. Rodičovský příspěvek je poskytován do tří let věku nebo do šesti let věku, pokud má dítě dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Nárok vzniká pouze na jedno dítě, pokud splňuje oprávněná osoba podmínky. Žádost uplatňuje oprávněná osoba písemně na úřadě práce, sociálních věcí a rodiny podle trvalého bydliště nebo přechodného pobytu. Žádost může podat osoba i elektronickým způsobem a musí ji podepsat elektronickým podpisem.

Výše příspěvku:

- 280 eur měsíčně
- 383,80 eur měsíčně, pokud se před nárokem na dávku vyplácela mateřská
- zvyšuje se o 25 %, pokud se řádně pečuje o dvě a více současně narozených dětí
- sníží se o 50 %, pokud oprávněná osoba nejméně 3 měsíce po sobě řádně neplní povinnou školní docházku dalšího dítěte v její péči

oprávněná osoba je:

- rodič dítěte
- fyzická osoba, které bylo dítě svěřeno do péče na základě rozhodnutí soudem nebo na základě úřadu práce, sociálních věcí a rodiny
- manžel (manželka) rodiče dítěte, pokud žije s dítětem v jedné domácnosti

nárok nevzniká:

- oprávněné osobě, která se zdržuje s dítětem mimo státy Evropské unie
- oprávněné osobě, která má nárok na mateřskou nebo obdobnou dávku k mateřské
- oprávněné osobě, která nemá přiznaná rodičovská práva a povinnosti k dítěti
- pokud stát, který není v členském státě vyplácí podobnou nebo stejnou dávku jako rodičovský příspěvek (zákon č. 572 o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, 2009)

7.3. Peněžitá pomoc v mateřství (Materská dovolenka)

Plánovaný nástup oznámí žena svému zaměstnavateli minimálně 1 měsíc před nástupem a odevzdáním potvrzeného formuláře od ošetřujícího gynekologa. Na peněžitou pomoc v mateřství nastupuje žena od začátku 6. týdne před plánovaným porodem, přitom trvá 34 týdnů. Je možné nastoupit i 8 týdnů před porodem. Osamělým ženám trvá mateřská 37 týdnů a ženám, které porodily dvě a více dětí, trvá 43 týdnů. Do konce 14. týdne,

případně při narození mrtvého dítěte. Pokud by chtěl nastoupit otec dítěte, může nastoupit až po uplynutí 6 týdnů od porodu. Nárok na mateřskou má žena, která splňuje podmínky pro přiznání. Mateřskou vyplácí sociální pojišťovna v souladu s platnými právními předpisy.

Nárok na mateřskou vzniká:

- Zaměstnanci
- Osobě, která je samostatně výdělečně činná a je povinně nemocensky pojištěna
- Osobě, která si dobrovolně platí nemocenské pojištění
- Osobě, která byla před nárokem na mateřskou nemocensky pojištěna a je v ochranné lhůtě (Slovensko. sk, 2022)

Nárok zaniká:

- Uplynutím doby
- Na základě lékařského posudku, že se nemůže starat o dítě z důvodu nepříznivého zdravotního stavu
- Dnem úmrtí pojištěného

Výše mateřské:

Mateřská se určuje z denního vyměřovacího základu (DVZ) anebo pravděpodobného denního vyměřovacího základu (PDVZ). Výška mateřské je 75 % DVZ. Vyplácí se od prvního dne mateřské.

Mateřská se vyplácí na účet u banky, v hotovosti na adresu určenou příjemcem nebo na adresu trvalého pobytu prostřednictvím pošty. Dávka se vyplácí do konce měsíce následujícího po kalendářním měsíci. Aby se dávka mohla vyplácet i nadále po narození dítěte, je třeba doložit sociální pojišťovně zpravidla do 5. dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci doklady nebo doložit kopii dokladu o narození dítěte, pokud je zapsané na matrice. Při nedoložení dokladu se dávka pozastaví. (Sociálna Poisťovňa, 2022)

8. Polská republika

8.1. Rodičovský příspěvek (Świadczenie rodzicielskie)

Rodičovský příspěvek se vyplácí ve výši 1000 PLN matce nebo otci. Otci se přiznává v případě úmrtí matky, opuštění dítěte matkou nebo na žádost matky, a to nejdéle na dobu 14 týdnů od narození dítěte. Rodičovský příspěvek se vyplácí faktickému opatrovníkovi dítěte, osobě, která si dítě osvojila a pěstounské rodině, s výjimkou profesionální pěstounské rodiny. (GOV, 2022)

Doba vyplácení:

Doba vyplácení je stejná pro narození dítěte, tak i pro osvojení a pěstounskou rodinu.

Tab. 9 Doba vyplácení podle počtu dětí

Počet dětí při narození	Doba trvání
1	52 týdnů
2	65 týdnů
3	67 týdnů
4	69 týdnů
5 a více	71 týdnů

Zdroj: *Wiadczenie-rodzicielskie*, 2022 [online]. Gov.pl. [cit. 2022-08-04]. Dostupný z: <https://www.gov.pl/web/rodzina/wiadczenie-rodzicielskie>

Pokud výše rodičovského příspěvku nesplní celý měsíc, vydělí se počtem všech kalendářních dnů v tomto měsíci a vynásobí se počtem kalendářních dnů a vznikne částka, která náleží k vyplacení. Částka se zaokrouhluje na 0,10 PLN nahoru. V případě, že se narodí více dětí náleží, pouze jeden rodičovský příspěvek. Nárok vzniká dnem narození dítěte a zaniká při pobírání peněžité pomoci, osvojením dítěte a pokud dítě bylo svěřené do pěstounské péče. Žádost lze podat 3 měsíce zpětně. (Gov.pl, 2022)

8.2. Peněžitá pomoc v mateřství (Zasilek macierzyński)

Nárok na peněžitou pomoc v mateřství se poskytuje ženě, která v době nemocenského pojištění nebo na rodičovské dovolené porodila dítě, převzala dítě do 7 let do výchovy a požádala opatrovnický soud o jeho osvojení nebo adoptovala dítě do pěstounské péče. (Gov.pl, 2022)

Výše mateřské:

- Prvních 6 týdnů náleží ve výši 100 % výpočtového základu
- Nad 6 týdnů po dobu určené rodičovské dovolené činí 60 % vyměřovacího základu příspěvku
- Pokud žena nastoupí na další peněžitou pomoc v mateřství, činí za všechna období 80 % jeho výpočtového základu (Gov.pl, 2022)

Doba vyplacení peněžitě pomoci v mateřství:

- 20 týdnů při jednom dítěti
- 31 týdnů, pokud se narodí dvě děti
- 33 týdnů, pokud se narodí tři děti
- 35 týdnů, pokud se narodí současně čtyři děti
- 37 týdnů, pokud se narodí pět a více dětí

Matka musí do 21 dnů podat písemně žádost o výplatu peněžitě pomoci v mateřství po dobu celodenní mateřské dovolené a rodičovské dovolené. Je možno, aby s otcem dítětem sdílela dobu rodičovské dovolené nebo její část. Pokud matka dítěte čerpá alespoň 14 týdnů, může ji čerpat otec dítěte. Případně pokud matka zemře nebo dítě opustí, může peněžitou pomoc využít otec dítěte. (Gov.pl, 2022)

8.3. Rodinné přídavky (Zasilek rodzinny)

Rodinný příspěvek je závislý na průměrném měsíčním příjmu rodiny nebo příjmu studujícího, který nesmí přesáhnout 674 PLN. Pokud je dítě s potvrzením o zdravotním stavu postižené nebo středně těžce nebo těžce zdravotně postižené, příspěvky se přiznávají rodině s průměrným měsíčním příjmem nebo příjmem studující osoby nepřesahující 764 PLN. Příspěvek má pokrýt částečně náklady na výživu dítěte.

Nárok na příspěvky mají:

- Osoby, které jsou skutečnými opatrovníky

- Rodiče, jeden z rodičů nebo zástupce dítěte
- Osoba, která je ve vzdělání a není závislá na rodičích

Nárok na přídatky nemají:

- Dítě, které bylo umístěno do zařízení nebo do pěstounské péče
- Otec dítěte není znám
- Rodiče nebo jeden z rodičů zemřel
- Zletilé dítě nebo osoba ve vzdělání, které má vlastní dítě
- Dítě nebo osoba ve vzdělání je vdaná
- Na základě rozhodnutí soudu mají dítě ve střídavé péči
- Pokud rodinný příslušník pobírá přídatek v zahraničí

Rodinný přídatek se přiznává osobě, pokud dítě nedosáhne:

- 18 let
- Vzdělávání ve škole, nejdéle do 21 let
- 24 let, pokud pokračuje ve vzdělání na VŠ nebo má potvrzení o středně těžkém nebo těžkém zdravotním postižením, ale musí se nadále vzdělávat (Gov.pl, 2022)

Tab. 10 Výše přídatku na dítě na každé dítě

Věk dítěte	Výše v PLN
Do 5 let	95
Starší 5 let až 18 let	124
Starší 18 let do 24 let	135

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstva Rodziny i Polityki Spolecznej.[cit. 2022-09-01]

9. Spolková republika Německo

9.1. Vývoj

V roce 1955 po založení ministerstva mládeže, rodiny, žen a zdravotnictví byl založen první komplexní systém rodinných přídavků a systém daňových úlev na závislé děti. V současnosti existují ve Spolkové republice Německo základní formy pomoci v rodině a to jsou:

- Rodinné přídavky poskytované od narození dítěte
- Rodičovský příspěvek pobírá rodič s trvalým pobytem a pečuje celodenně o dítě
- Rodičovská dovolená se poskytuje 36 měsíců (Kotous, 2005)

9.2. Přídavek na dítě (Kindergeld)

Přídavky na dítě najdeme také v zákoně Bundeskindergeldgesetz (BKGG), který je platný s účinností od roku 1996. Přídavek na dítě je státní peněžitá platba rodičům, která se vyplácí ve výši tzv. životního minima na dítě. Životním minimem se chápe jako minimální požadavek na výchovu, péči a výživu. O přídavky na dítě se žádá a vyplácí je Familienkasse. Přídavky na dítě jsou vypláceny měsíčně a lze o ně žádat 6 měsíců zpětně. Doba výplaty závisí na poslední číslici, které je dítěti přidělena. Celé přidělené číslo má dohromady 11 číslic. Vyplácí se bezhotovostně na účet, který musí být uveden vždy v žádosti o přídavek na dítě. Pro vznik nároku musí mít žadatel přidělené daňové identifikační číslo. O přídavky na dítě mohou žádat němečtí příslušníci, pokud mají trvalé bydliště nebo jiné obvyklé bydliště v Německu. Nárok mají i cizinci Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska, pokud splní požadavky a to:

- Má vztah k povinnému pojištění s pracovní agenturou
 - Pracuje jako rozvojový pracovník nebo misionář
 - Jako státní úředník, který vykonává svěřenou práci mimo Německo
 - Je zaměstnán nebo vykonává samostatnou výdělečnou činnost v Německu
- (Bundesagentur für Arbeit, 2023)

Výše přídavku na dítě:

Výše přídavku se určuje podle pořadí narození. Děti, které nemají nárok, se do pořadí nezapočítávají a do pořadí se jako „první“ určuje druhé nejstarší dítě.

Tab. 11 Výše přídatku na dítě v €

Počet dětí	Výše v € do 31.12.2022
Pro první a druhé	219
Pro třetí	225
Za každé další dítě	250

Zdroj: vlastní zpracování dle Familienkasse der Bundesagentur für Arbeit. [2022-09-01]

Od 1.1. 2023 došlo k novelizaci zákona a přídatek na dítě byl zvýšen a sjednocen na každé dítě na 250 €. (zákon Bundeskindergeldgetz, 2023)

Příklad

„Osoba s nárokem na přídatky na dítě má čtyři děti a dostává měsíčně (2 x 219 EUR) + (1 x 225 EUR) + (1 x 250 EUR) = 913 EUR přídatky na děti. Pokud již nejstarší dítě nemá nárok na přídatky na dítě, nastupují tři mladší sourozenci místo prvního, druhého a třetího dítěte. Tím se změní výše přídatků na dítě na (2 x 219 EUR) + (1 x 225 EUR) = 663 EUR měsíčně. Pokud tam nejstarší dítě již není (protože například dokončilo vzdělání), měsíční přídatky na dítě se snižují o 250 EUR.“ (familienkasse.cz, 2022, s. 10)

Nárok na přídatky na dítě má:

- Dítě, kterému jsou vyplaceny do 18 let
- Dítě za určitých podmínek do 21 let, pokud dítě není zaměstnané a je evidenci na ÚP a nepobírá podporu v nezaměstnanosti
- Dítě do 25 let, pokud se připravuje na budoucí povolání
- Dítě se zdravotním postižením, dávky jsou vyplaceny do dovršení 25 let

Přídatky na dítě nejsou vyplaceny, pokud má dítě nárok na dávky a jsou vyplaceny v zahraničí. (Familienkasse der Bundesagentur für Arbeit, 2023)

9.3. Rodičovský příspěvek (Elterngeld)

Rodičovský příspěvek je upraven ve federálním zákoně o rodičovském příspěvku a rodičovské dovolené: Zákon o rodičovském příspěvku a rodičovské dovolené. Rodičovský příspěvek je dávka, která se vyplácí rodičům kojenců a malých dětí. Umožňuje pečovat o ně a vzdělávat své děti. Rodičovský příspěvek kompenzuje a

pomáhá zajistit finanční náklady rodičům, kteří mají nižší příjem, anebo vůbec nepracují. Je vyplácen i rodičům, kteří nepracovali před porodem. V Německu existují tři druhy rodičovského příspěvku a mohou se mezi sebou kombinovat a to jsou:

- Základní RP
- RP plus
- Partnerský bonus (Familienportal, 2022)

Základní rodičovský příspěvek se vyplácí po dobu 12 měsíců. Pokud požádají oba rodiče a jeden z rodičů bude mít nižší příjem než dříve, lze pobírat rodičovský příspěvek po dobu 14 měsíců. Tyto 2 měsíce navíc se potom nazývají „partnerské měsíce“. Lze je získat i pokud je rodič sám. (BMFSFJ, 2022)

Rodičovský příspěvek plus lze čerpat až do věku 32 měsíců, pokud alespoň jeden z rodičů o něj požádá od 15. měsíce věku. Pokud se jedná o osvojené dítě, lze rodičovský příspěvek čerpat od přijetí k oprávněné osobě, nejdéle však do 8 let. Partnerský bonus se vyplácí rodičům, pokud v zaměstnání pracovali průměru nejméně 24 a nejvýše 32 hodin týdně a splňují požadavky. Např. rodiče musí partnerský bonus čerpat současně a mají na něj nárok maximální 4 měsíce na jednoho rodiče.

Nárok na rodičovský příspěvek má:

- Osoba, která má trvalé bydliště nebo přechodný pobyt na území Německa
- Osoba, která žije s dítětem v jedné domácnosti
- Osoba, která se o dítě stará a vychovává ho
- Osoba, která nemá žádné zaměstnání

Výše rodičovského příspěvku:

Rodičovský příspěvek se vyplácí do výše 67 % příjmu ze zaměstnání, max. do výše 1800 eur měsíčně za celé měsíce života nikoliv za kalendářní měsíc. Pokud oprávněná osoba neměla příjem ze zaměstnání, vyplácí se jí rodičovský příspěvek ve výši nejméně 300 €. V případě, že příjem byl nižší než 1000 € se 67 % zvyšuje až do výše 100 %. Pokud je příjem vyšší než 1200 eur, snižuje z 67 % na 65 %. (Gesetz zum Elterngeld und Elternzeit, 2006)

Tab. 12 Základní rodičovský příspěvek

Kdy se dítě narodilo před porodem	Doba vyplácení měsíční částky
Alespoň 6 týdnů	13
Nejméně 8 týdnů	14
Nejméně 12 týdnů	15
Alespoň 16 týdnů	16

Zdroj: vlastní zpracování dle § 4 zákona zum Elterngeld und zur Elternzeit. [online]. 2006. Naposledy změna dne 23.5.2022. [cit. 2022-09-10].

Příklad:

„Matka pobírá první dva měsíce života peněžitou pomoc v mateřství. Tyto dva měsíce se jí počítají jako měsíce se základním rodičovským příspěvkem. Otec žádá o základní rodičovský příspěvek na 3. a 4. měsíc života. O rodičovský příspěvek plus pak žádá od 5. do 24. měsíce života. Rodiče tak čerpali 4 měsíce základního příspěvku a 20 měsíců rodičovského příspěvku plus a to odpovídá 14 měsícům, základního rodičovského příspěvku.“ (BMFSFJ,2022)

O rodičovský příspěvek se žádá písemně a vyplácí se pouze 3 měsíce zpětně. Do žádosti se musí uvést, za jaké měsíce života se má základní rodičovský příspěvek, rodičovský příspěvek plus a partnerský bonus vyplatit. (BMFSFJ, 2022)

9.4. Peněžitá pomoc v mateřství (Mutterschaftsgeld)

PPM je podpořena v zákoně o ochraně matek při práci, vzdělávání a studiu (Gesetz zum Schutz von Müttern/Mutterschutzgesetz– MuSchG), který byl vydán dne 23.5.2017, který byl novelizován dne 12.prosince 2019.

Pokud žena nemůže před porodem nebo po porodu pracovat, pobírá od zaměstnavatele mateřskou. Mzda na ochranu mateřství se vypočítává z průměrné mzdy za poslední tři kalendářní měsíce před porodem. Platí to i po změně zaměstnání. Pokud žena, nastoupí do pracovního poměru během těhotenství, vypočítává se průměrná mzda až za první tři

měsíce zaměstnání. (Gesetz zum Schutz von Müttern bei der Arbeit der Ausbildung und im Studium (Mutterschutzgesetz – MuSchG), 2017)

V Německu rozlišují 3 typy peněžité pomoci v mateřství a to:

1. Ze zákonného nemocenského pojištění

Na PPM má nárok osoba, která byla zaměstnána nebo byla členem zákonné zdravotní pojišťovny. PPM začíná 6 týdnů před porodem a končí 8 až 12 týdnů po porodu. Výše PPM se odvíjí od průměrné čisté mzdy za poslední tři měsíce, max. 13 eur na den. O PPM se zažádá prostřednictvím formuláře zdravotní pojišťovny, který se od ní obdrží. K žádosti je nutné doložit potvrzení od lékaře s předpokládaným termínem porodu. (BMFSFJ, 2022)

2. Od Federálního úřadu sociálního zabezpečení

Žena, která není členkou zákonného pojištění, ale má soukromé nebo rodinné pojištění, pobírá PPM od Federálního úřadu sociálního zabezpečení, u něhož si podá žádost. Celková max. částka je 210 €.

3. Od zaměstnavatele

Na příspěvek od zaměstnavatele má žena nárok, pokud její průměrná mzda za den přesahuje částku 13 € neboli 390 € měsíčně. Zaměstnavatel je povinen příspěvek vyplatit k PPM. (Familienportal, 2023)

Příklad výpočtu:

V červnu, červenci a srpnu budete pobírat měsíční čistou mzdu 1800 eur. Vaše zákonná ochranná lhůta v mateřství začíná 1. září. Září má 30 dní, takže si vyděláte 60,00 eur denně (1 800 eur/30 dní). Vaše zdravotní pojištění z toho uhradí 13 eur. Váš zaměstnavatel doplatí rozdíl, tedy 47 eur. Jelikož se jedná o peněžitou pomoc v mateřství, nejsou zde žádné další srážky.

Měsíční netto: 1 800 eur

Netto dříve: 60 eur (1 800 eur/30 dní)

Podíl na zdravotním pojištění: 13 eur/den + příspěvek zaměstnavatele. 47 eur/den = peněžité pomoci v mateřství: 60 eur/den

Při výpočtu příspěvku zaměstnavatele se neberou v úvahu tyto platby:

- *Sváteční nebo vánoční bonus*
- *Jednorázové mzdy, např. prémie*
- *Dny, ve kterých zaměstnanec nedostával mzdu z důvodu zkrácené pracovní doby nebo ztráty práce.*

Příspěvek zaměstnavatele na vaši peněžitou pomoc v mateřství se počítá jako mzda nebo náhrada mzdy. Váš zaměstnavatel ji musí vyplatit ve stejných termínech jako mzdu předem. (familienportal.de, 2022)

Výše PPM

Výše závisí na průměrné měsíční mzdě, která se odvíjí za poslední 3 měsíce, maximálně 13 € za den. Částku 13 € vyplácí ze zákonného nemocenského pojištění a pokud čistá mzda byla vyšší jak 13 € za den, zaměstnavatel je povinen doplatit rozdíl. O PPM se žádá u zdravotní pojišťovny, u které je třeba doložit potřebnou přihlášku se žádostí o PPM potvrzenou od lékaře nebo porodní asistentky s předpokládaným datem porodu. Toto potvrzení se musí odevzdat nejpozději do 7 týdnů před očekávaným porodem. Po narození dítěte se musí doložit na zdravotní pojišťovnu rodný list dítěte, aby byla PPM i nadále vyplácena. Pokud žena nepracuje, pobírá podporu v nezaměstnanosti, která se dělí na dvě části. První podpora v nezaměstnanosti je na počátku ochranné lhůty v mateřství a tu vyplácí zákonná zdravotní pojišťovna. Mateřská je stejně vysoká jako podpora v nezaměstnanosti. Při druhé podpoře v nezaměstnanosti se nepobírá žádná mateřská, ale pobírá se příplatek, který činí 17 % příslušného standartního požadavku, např. pro svobodné osoby přibližně 71 €. (Familienportal, 2022)

10. Švédské království

10.1. Vývoj

V průběhu 19. století bylo Švédsko jednou z nejchudších a zaostalejších zemí v Evropě. Od roku 1873 se vyvíjely první instituce chudinské zákony. Od roku 1891 vzniklo zdravotní pojištění, které bylo pouze dobrovolné bázi se stání podporou. První podoba systému sociálního pojištění byla odlišná od zbytku Evropy. Systém se nejdříve podobal britskému systému rovných dávek pro nejširší okruh obyvatel. Ve dvacátých letech se nejvíce zaměřil na problémy se zaměstnaností a dosažení co nejvyšší nezaměstnanosti. Až ve 30. letech 20. století z důvodu populačního růstu se zaměřil na rodiny s dětmi. Zajistil dávky a zdarma lékařskou péči pro matky a malé děti, půjčky pro velké rodiny, školní zdravotní programy. Další reforma systému sociálního pojištění na sebe nenechala dlouho čekat. V roce 1946 bylo zavedeno jídlo ve škole zdarma a v roce 1947 univerzální přídatky na dítě. V polovině padesátých let byl vytvořen systém povinného zdravotního pojištění s dárkami na příjem. V roce 1962 byl přijat zákon o národním pojištění, kde byla rovina základních penzí a součástí tohoto zákona bylo také zdravotní pojištění a systém tzv. rodičovského pojištění, které zahrnovalo základní dávky v pomoci rodinám s dětmi. V roce 1974 začíná být rodičovské pojištění upraveno ve smyslu rovného přístupu žen a mužů k péči o dítě po dobu prvních šesti měsíců po porodu dítěte. Roční placená dovolená zaměstnance se prodlužuje na dobu 5 týdnů. V 80. letech se prodlužuje rodičovská dovolená na 450 dnů, sociální pojištění v nezaměstnanosti ve výši 90 % čistého příjmu. Konec 80. let a zejména 90. léta dochází ke krizi, kde dochází ke snižování nemocenské, zkrácení dovolené, růst poplatků ve zdravotnictví. Rodinná politika se vyvíjí od 30. let 20. století, kdy byla založena na komplexní sociální ochraně, do které zahrnujeme přídatky na dítě, veřejnou zdravotní péči, rodičovské pojištění, bezplatné školství. Systém dávek byl vybudován na snadné administraci. K přídatku na dítě je vyplacen doplněk pro rodiny s více dětmi. Švédsko je státem, který zná samostatné dávky i pro neúplné rodiny a pro handicapované děti. Cílem bylo umožnit rodičům starat se o dítě do jeho 16 let. (Munková, 2005)

10.2. Přídavky na dítě (Barnbidrag)

Přídavek na dítě se ve Švédsku poskytuje dětem od narození do 16 let. Přídavky na dítě lze prodloužit i po 16 letech, ale dítě musí navštěvovat základní školu nebo speciální školu. (Socialförsäkringen, 2023)

Přídavky na dítě se dostávají automaticky a přichází jednou měsíčně, pokud ve Švédsku žijí rodiče, mají zde děti a jsou oba pojištěni. Pokud rodiče adoptovali dítě, předloží úřadu souhlas s adopcí a uvedou datum, kdy dítě převzali do péče a následně jim bude vyplacen přídavek na dítě. Peníze se vyplácí nejpozději do 20. dne každého měsíce. Lze o ně žádat přes webovou stránku Försäkringskassan. (Försäkringskassan, 2023)

Tab. 13 Výše přídavku na dítě měsíčně v SEK

Počet dětí	Výše měsíčně v SEK	Navíc částka k výši měsíčně v SEK	Celkem měsíčně v SEK
1	1 250	0	1 250
2	2 500	150	2 650
3	3 750	730	4 480
4	5 000	1 740	6 740

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://www.forsakringskassan.se/>, 2023

10.3. Rodičovský příspěvek (Föräldraledighetslag)

Rodičovský příspěvek upravuje SFS 1995:584 Föräldraledighetslag (1995:584 zákon o rodičovském příspěvku) vydán dne 7. června 1995. Rodičovský příspěvek je náhrada za to, že si rodiče mohou vzít v práci volno a starat se o děti. Ve Švédsku existuje pět forem rodičovského příspěvku z důvodu péče o dítě.

Formy rodičovského příspěvku:

1. Plná dovolená v souvislosti s porodem a kojením, na kterou má nárok nepřetržitě po dobu nejméně 7 týdnů před předpokládaným porodem a 7 týdnů po porodu. Žena má právo být také pryč a kojit své dítě.
2. Plná dovolená s rodičovským příspěvkem nebo bez něj, na kterou má nárok rodič do 18 měsíců dítěte bez ohledu na to, zda pobírá rodičovský příspěvek či nikoliv. Je určen pro zaměstnance, kteří adoptovali nebo se rozhodli osvojit dítě, u kterého se počítá doba 18 měsíců, kdy bylo dítě převzato do péče.
3. Částečná dovolená s rodičovským příspěvkem, kdy má nárok rodič na polovinu či čtvrtinu rodičovského příspěvku a právo na zkrácení pracovní doby o polovinu či čtvrtinu.
4. Částečná dovolená bez rodičovského příspěvku, při kterém má nárok rodič na zkrácení pracovní doby o čtvrtinu, pokud pečuje o dítě do 8 let nebo které je starší a nedokončilo ještě první ročník školy.
5. Dovolená s dočasným rodičovským příspěvkem, na který má nárok rodič, který se musí starat o dítě, pokud je nemocné nebo se nakazí. Na tuto dovolenou má nárok i rodič, který nemá nárok na dočasný rodičovský příspěvek z důvodu věku dítěte mladšího 240 dnů. (zákon SFS 1995:584 Föräldraledighetslag, 1995)

Podmínkou pro takovou dovolenou má rodič, pokud byl zaměstnán po dobu 6 měsíců nebo celkem po dobu 12 měsíců po dobu dvou let. Dovolenu lze rozdělit do 3 období za každý kalendářní rok. Zaměstnanec před nástupem to musí situaci oznámit zaměstnavateli nejméně 2 měsíce před nástupem a musí mu také oznámit, do kdy dovolená bude trvat. Rodičovský příspěvek může pobírat rodič, který má dítě v péči, ale také rodič, který je sezdáný, žije s dítětem nebo je doma s dítětem místo práce, studia nebo hledání práce. Na rodičovský příspěvek má také nárok rodič, pokud je pojištěn ve Švédsku, ale to většinou je kvůli zaměstnání a dítě, pokud má bydliště ve Švédsku. (Försäkringskassan, 2023)

Doba pobírání

Doba pobírání se odvíjí od toho, zda jsou oba rodiče, kteří sdílí společné dny, zda je dítě ve výhradní péči anebo od současně narozených dětí. Pokud se rodičovský příspěvek na jedno dítě vyplácí po dobu 480 dnů, odvíjí se to jako náhrada 390 dní od vašeho příjmu a ostatních 90 dní je kompenzace, u které se vyplácí 180 SEK za den. Počet dní lze rozdělit mezi oba rodiče a to tak, že prvních 240 dní bude pobírat jeden rodič a zbytek 240 dní druhý rodič. (Försäkringskassan, 2023)

Tab. 14 Doba pobírání na dny

Počet dětí	Náhrada od vašeho příjmu na dny	Kompenzace na dny	Celkem
1	390	90	480
2	480	180	660
3	660	180	840
4	840	180	1 020

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://www.forsakringskassan.se/>, 2023

Částka pobírání

Rodič, který měl nebo má příjem a pobírá rodičovský příspěvek 7 dní v týdnu, dostane 80 % svého příjmu max. do výše 1 116 SEK za den, pokud měl roční příjem alespoň 85 000 SEK po dobu alespoň 240 po sobě jdoucích dnů před očekávaným porodem. Případně, pokud tato částka nebyla splněna a bylo odpracováno méně než 240 dní, bude pobírat 250 SEK denně za prvních 180 dnů. Pokud nebyl žádný příjem, byl uchazečem o zaměstnání, studentem anebo byl příjem menší než 117 590 SEK, dostává 250 SEK denně, cca 7 500 SEK měsíčně. (Försäkringskassan, 2023)

10.4. Příspěvek v těhotenství (Gravidetetspenning)

Vyplácí se těhotné ženě, která měla fyzicky náročnou práci, kde měla rizika na pracovišti a zaměstnavatel ji nemůže přearadit na méně náročnou práci. Dávky se vyplácí nejdříve od 60. dne před očekávaným termínem porodu, nebo pokud zaměstnavatel zakázal těhotné pracovat z důvodu rizik. (evropská komise, 2012)

Nárok na tento příspěvek má žena, která má práci ve Švédsku a z důvodu rizik na pracovišti nemůže práci vykonávat, nemůže být přearazena na jinou práci, anebo pobírá nemocenské dávky. U OSVČ nelze vykázat, že nemůže pracovat z důvodu rizik, může pobírat příspěvek od 11. dne před očekávaným termínem porodu. Poté zažádá o

rodičovský příspěvek ve výši 25 %, 50 %, 75 % nebo 100 %. Pokud těhotná žena nepracovala u zaměstnance či jako OSVČ, zažádá od 60. dne o rodičovský příspěvek. O příspěvek se zažádá prostřednictvím internetu. K vyřízení je třeba doložit potvrzení o těhotenství a prohlášení od zaměstnavatele o přerazení těhotné. Výše dávky je necelých 80 % svého platu, max. 837 SEK za den. (Försäkringskassan, 2023)

11. Srovnání dávek ve vybraných zemích

Tato kapitola je hlavním východiskem pro mou bakalářskou práci, jelikož právě cílem je srovnávání systému a výhod pro rodiny s dětmi v rámci zvolených zemí. Hlavním výchozím bodem je srovnávací analýza na základě tabulek a grafů, kdy se budou srovnávat jednotlivé dávky. Po porovnání výše uvedených dávek jednotlivých zemí musíme brát v úvahu počet obyvatel, která se liší. Pro snadnější porovnání dávek jsou přepočítány všechny částky na společnou měnu euro kurzem České národní banky ke dni 31. března 2023. Kurz eura pro tento den činil 23,490 Kč.

11.1. Přídavky na dítě

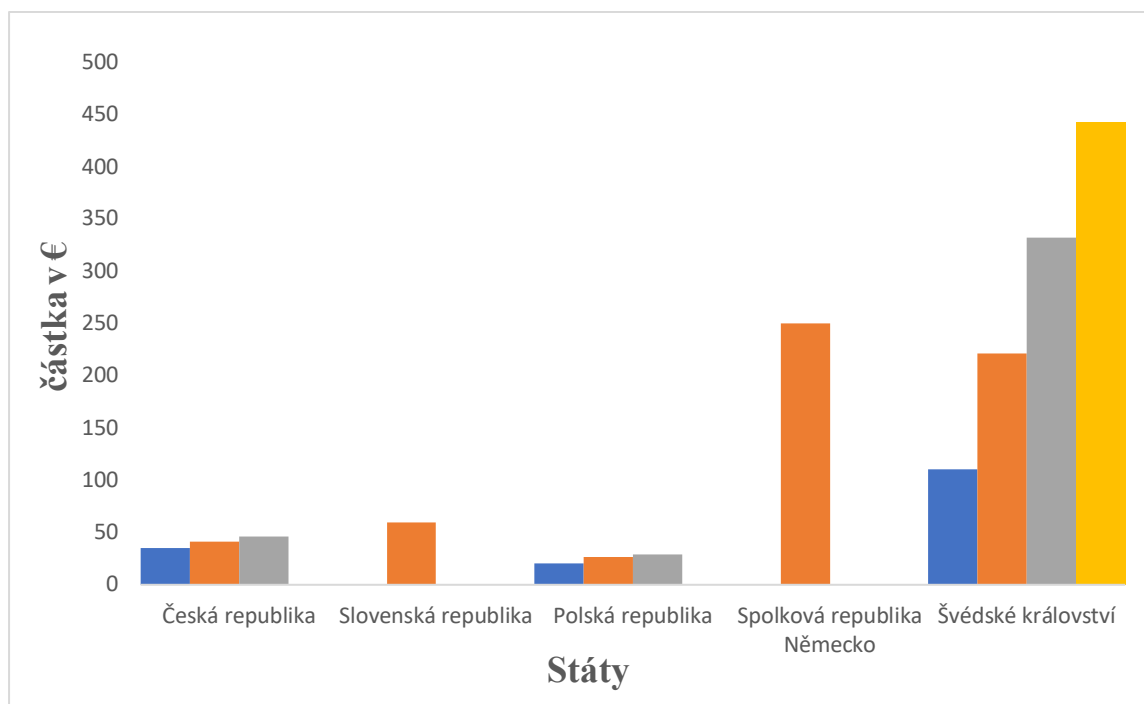
Přídavky na dítě jsou dlouhodobou a opakující se dávkou. Jsou finanční podporou pro rodiny nebo opatrovníky dětí ze strany státu. Tato podpora se poskytuje v rámci systému sociálních dávek a jejím cílem je pomoci dětem pokrýt jejich potřeby, péči a výchovu. Tyto příspěvky se poskytují v různých zemích a mají různé názvy a podmínky pro přidělení. V České republice a v Polské republice jsou vypláceny v závislosti na příjmu. Slovenská republika, Spolková republika Německo a Švédské království nejsou závislé na příjmu. V uvedených zemích je podmínkou trvalý pobyt nebo bydliště. Nejdéle se tento příspěvek vyplácí v České republice, a to nejdéle do 26 let věku, pokud se připravuje na budoucí povolání a mění se podle věku dítěte.

Tab. 15 Srovnání přídavků na dítě

Stát	Poskytování dávek	Měsíční částka (základní výměra)	Měsíční částka – zvýšená výměra	Přepočet na euro
Česká republika	do 26 let věku	830,- Kč (do 6 let)	1330,- Kč	35,33 € / 56,62 €
		970,- Kč (od 6 do 15 let)	1470,- Kč	41,29 € / 62,58 €
		1 080,-Kč (od 15 do 26 let)	1580,- Kč	45,98 € / 67,26 €
Slovenská republika	do 25 let věku	60 €	o 110 €	60 € / o 110 €

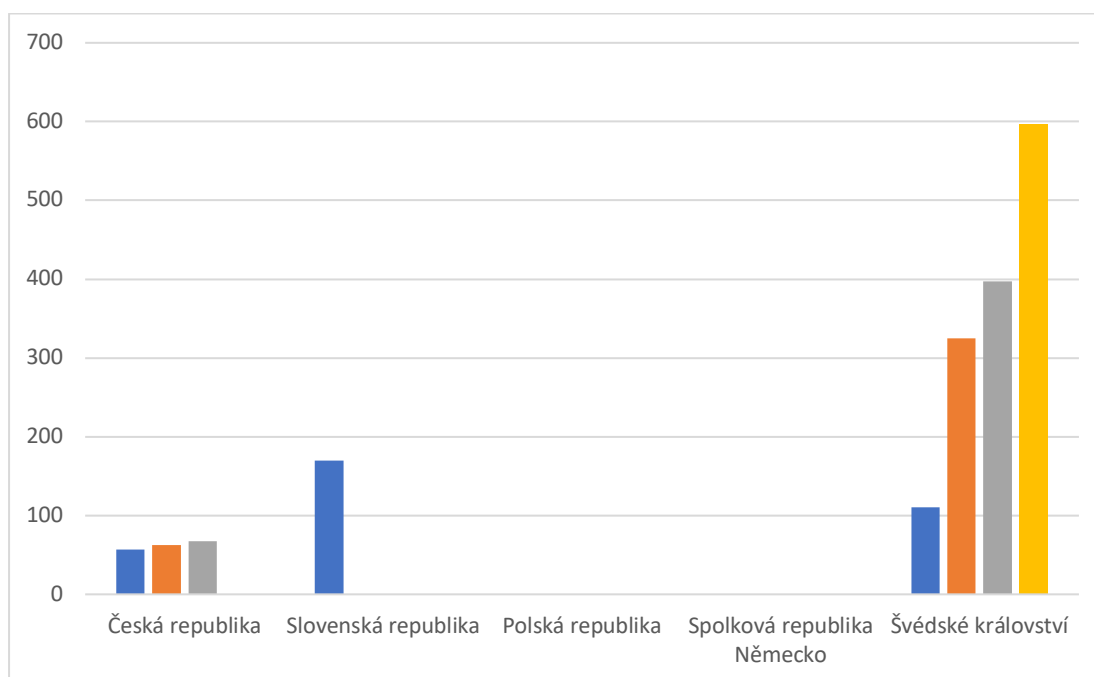
Polská republika	do 24 let věku	95 PLN (do 5 let)		20,34 €
		124 PLN (od 5 do 18 let)		26,55 €
		135 PLN (od 18 let do 24 let)		28,91 €
Spolková republika Německo	Do 25 let věku	250 €		250 €
Švédské království	Do 16 let	1 250 SEK (1 dítě)	1 250 SEK	110,79 €
		2 500 SEK (2 děti)	2 650 SEK	221,58 €/234,88 €
		3 750 SEK (3 děti)	4 480 SEK	332,38 €/397,08 €
		5 000 SEK (4 děti)	6 740 SEK	443,17 €/597,39 €

Zdroj: vlastní výpočty

Obr. 1 Srovnání přídavků na dítě v základní výměře

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 2 Srovnání přídavků na dítě ve zvýšené výměře

Zdroj: vlastní zpracování

Z obr. 1 z grafického porovnání přídavků na dítě je zřejmé, že jsou tyto přídavky na dítě odlišné. Nejlépe si vede Spolková republika Německo, které má vyšší a sjednocenou částku pro všechny děti. Oproti Švédskému království, které má částky rozdělené na počet dětí, čím víc dětí se rodině narodí, tím vyšší částka bude. Česká republika má přídavky rozdělené na věk dítěte a je na tom skoro stejně, ale o trochu hůře než Slovenská republika, která přispívá rodině jednou částkou na všechny děti stejně. Nejhorší je na tom Polská republika oproti České republice, která má rozdělené přídavky na dítě také podle věku, ale přispívá skoro o polovinu méně, jak můžeme vidět na obr. 2, kdy je stanovena vyšší výměra a myšleno na děti. V České republice náleží vyšší výměra dětem, u kterých alespoň jeden z rodičů pracuje. Ve Slovenské republice náleží, pokud dítě nastoupí poprvé do základní školy a ve Švédském království podporují porodnost, kde závisí na počtu dětí v domácnosti. Ve dvou posledních mají pouze jednu základní částku.

11.2. Rodičovský příspěvek

Rodičovský příspěvek se poskytuje v každé zemi v různé formě, ale uvedené země mají stejný cíl. Cílem je poskytnout finanční pomoc rodičům, kteří pečují o své novorozence nebo malé dítě. Příspěvek může být poskytován jak matkám, tak i otcům, a to v průběhu mateřské dovolené, nebo po ní. V uvedených zemích je podpora zajištěna státem.

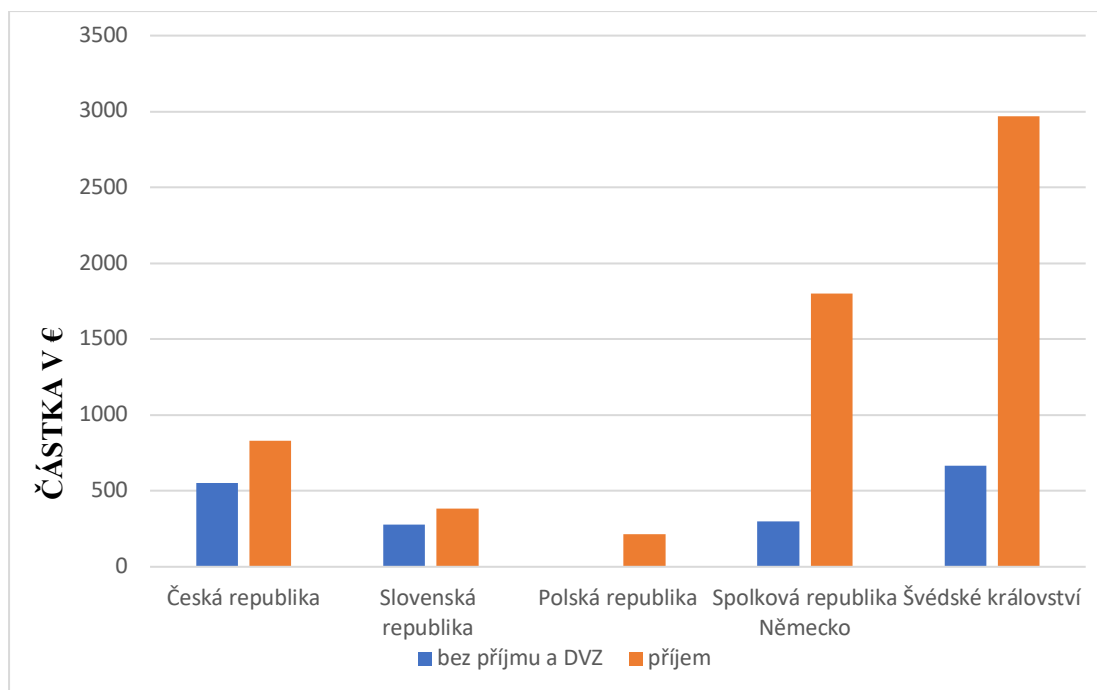
V České republice se vyplácí nejdéle rodičovský příspěvek, a to maximálně do 4 let věku dítěte. Ve Slovenské republice do 3 let věku nebo do 6 let věku, pokud je nepříznivý stav. V Polské republice se vyplácí pouze 52 týdnů oproti České republice, kde se vyplácí ze všech uvedených zemí v nejkratší době. Ve Švédském království jsou rodičovské příspěvky štědře placeny a mohou trvat i několik měsíců či let, kdy si rodič může rozdělit 490 dnů. Celkově lze říci, že rodičovský příspěvek je důležitým zdrojem podpory pro rodiny s dětmi po celém světě a je považován za samozřejmost.

Tab. 16 Srovnání rodičovského příspěvku

Stát	Poskytování dávky	Měsíční částka	Přepočet na euro
Česká republika	Max. do 4 let	Bez DVZ max. 13 000,- Kč	553,43 €
		Z DVZ max. 19 500,- Kč	830,14 €
Slovenská republika	Max. do 3 let (do 6 let u zdravotně postiženého dítěte)	Bez mateřské 280 €	280 €
		Po mateřské 383,80 €	383,80 €
Polská republika	Max. 52 týdnů	1 000 PLN	214,13 €
Spolková republika Německo	12 měsíců až 32 měsíců	Bez příjmu 300 €	300 €
		Příjem max. 1 800 €	1 800 €
Švédské království	490 dnů	Bez příjmu cca 7 500 SEK	664,75 €

		Max. 1 116 SEK/den = 33 480 SEK	98,91 € = 2 967,45 €
--	--	------------------------------------	-------------------------

Zdroj: vlastní výpočty

Obr. 3 Srovnání rodičovského příspěvku

Zdroj: vlastní zpracování

Dle obr. 3 již nelze říct, že rodičovský příspěvek je ve srovnaných zemích stejný. Nejlépe myslí na rodiče ve Švédské republice, kdy přispívají rodičům vyšší částkou rodičům bez příjmu než ostatní země. Česká republika sice na tom není úplně nejhůře oproti Polské republice, kde sice trvá rodičovský příspěvek maximálně 52 týdnů, ale přispívá rodičům malou částkou měsíčně.

11.3. Peněžitá pomoc v mateřství

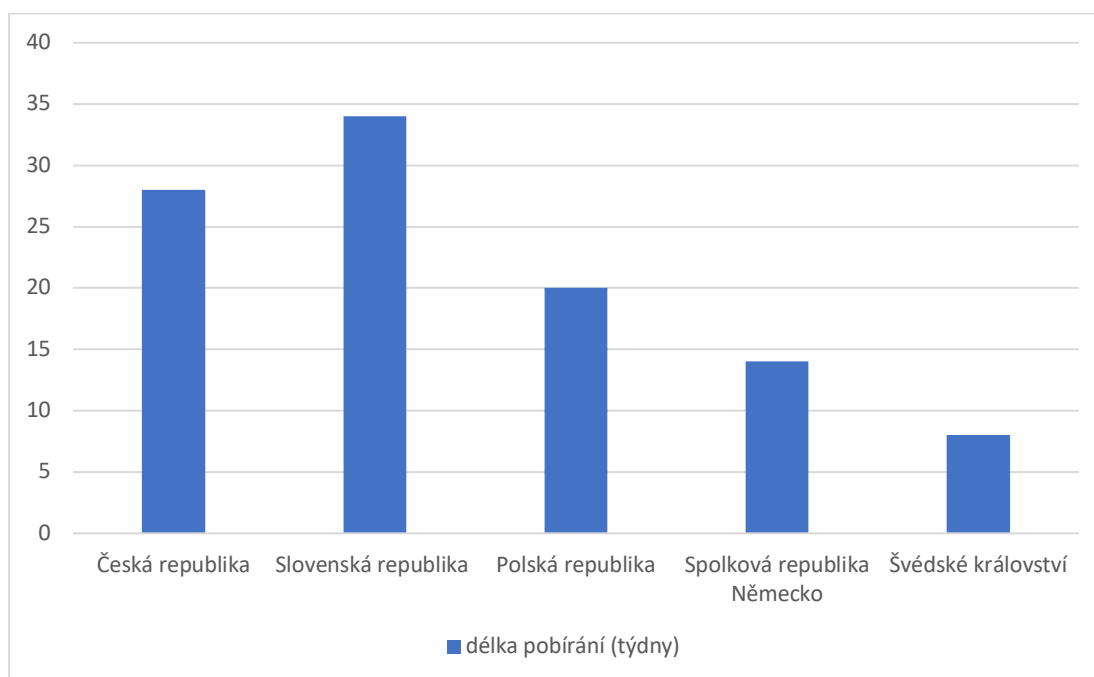
Peněžitá pomoc v mateřství je sociální dávka, kterou poskytuje stát ženám v období mateřství a těhotenství. V každé zemi se peněžitá pomoc v mateřství nazývá jinak. Cílem je zabezpečit ženy finanční pomocí, když nemohou pracovat a vydělávat si sami práci. Každá země má svůj systém a různé podmínky pro získání. V České republice se peněžitá pomoc v mateřství poskytuje ženám, které jsou v rámci sociálního pojištění pojištěné. Ve

Švédském království tato dávka vůbec neexistuje, používají termín příspěvek v těhotenství, který souvisí s názvem rodičovským příspěvkem.

Tab. 17 Srovnání peněžité pomoci v mateřství

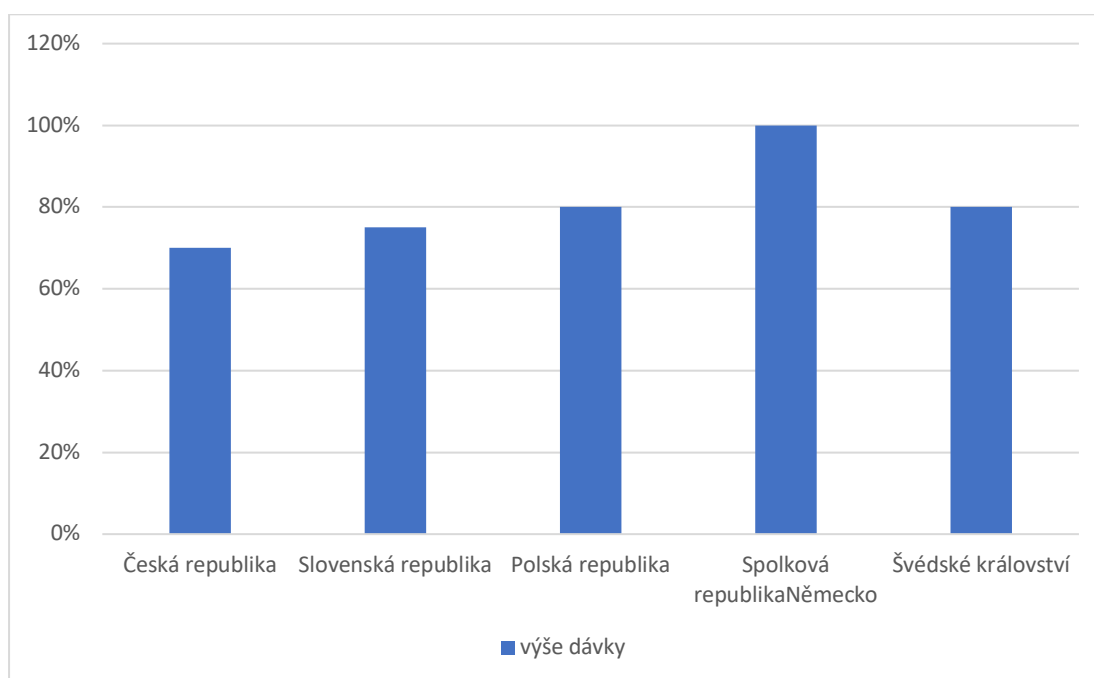
Stát	Délka pobírání	Měsíční výše dávky (% hrubé mzdy)
Česká republika	28 týdnů	70 %
Slovenská republika	34 týdnů	75 %
Polská republika	20 týdnů	80 %
Spolková republika Německo	14 týdnů	100 % čisté mzdy
Švédské království	60 dní (cca 8 týdnů) před porodem (pak navazuje rodičovský příspěvek na 490 dní)	80 %

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

Obr. 4 Délka pobírání (týdny) PPM

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 5 Měsíční výše dávky (% hrubé mzdy)

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

Z obr. 4 a obr. 5 můžeme vidět, že Česká republika z tohoto srovnání vyšla poměrně dobře. Doba, kdy žena nastupuje na peněžitou pomoc v mateřství, se pohybuje ve srovnávaných zemích od 60 dnů do 34 týdnů. Nejlépe je na tom Slovenská republika, kdy

má delší PPM, a to 34 týdnů, kdy se vyplácí 75 % z hrubé mzdy. Jediným státem, který má minimální výši a vyčnívá je Švédské království, které ale garantuje větší finanční obnos. Když porovnáme Spolkovou republiku Německo s Českou republikou, poskytuje PPM v kratší délce, ale 100 % ve výši čisté mzdy.

12. Výhody a nevýhody

12.1. Česká republika

Výhodou pro Českou republiku je, že systém dávek SSP poskytuje velkou řadu dávek. K porovnání jsem vzala pouze rozšířenější dávky z celého systému. Z výsledků srovnání vyplývá, že ČR je na průměrné úrovni, co se týká poskytování dávek. Máme ze všech porovnávaných zemí nejdelší rodičovský příspěvek, a to do 4 let věku dítěte. A se srovnáním peněžité pomoci v mateřství si také nestojíme vůbec špatně. Za Slovenskou republikou je doba poskytování 28 týdnů. Přídavky na dítě poskytuje rodinám finanční podporu, kterou mohou využít na potřeby dítěte. Přídavky na dítě pomáhají snižovat míru chudoby a zlepšovat kvalitu života rodinám s nižšími příjmy. Zároveň myslí i na zletilé, kteří studují, a to i nejdéle ze všech uvedených zemí, a to do 26 let věku.

Nevýhodou je, že dávky jsou finančně náročné. Přídavky na dítě jsou rozšířenou dávkou, které pobírá více lidí. Dávka je sice ohraničená příjmem a hranicí 3,4násobek životního minima oproti některým zemím, a přesto zatěžuje státní rozpočet. Přídavky na dítě mohou být i v určitých případech nedostatečné na pokrytí všech nákladů spojených s péčí o dítě, zejména, kdy rodiče mají více dětí. To samé můžeme říct o rodičovském příspěvku, kdy se snaží zkrátit rodičovský příspěvek na co nejkratší dobu. Při rodičovském příspěvku s nejdelší dobou poskytování je totiž málo peněz. Rodičovský příspěvek není tak vysoký na pokrytí všech nákladů spojených s péčí o dítě. Proto je vhodné pro osoby, které mají před nástupem na rodičovský příspěvek, mít našetřeno či vysoký příjem. Může omezit možnost růstu kariéry, neboť musí rodič pečovat o dítě.

12.2. Slovenská republika

Výhodou Slovenské republiky je, že si jako ČR nevede špatně ve třech zvolených dávkách. Neposkytuje ani vysoké dávky a ani nízké dávky. Přídavky na dítě jsou poskytovány bez ohledu na příjem rodičů, takže mohou být poskytnuty i rodinám s nižšími i vyššími příjmy. Slovensko poskytuje oproti ČR delší délku peněžité pomoci v mateřství, a to v délce 34 týdnů. Slovensko poskytuje i vyšší přídavky na dítě, pokud dítě nastoupí poprvé do školy.

Nevýhodou je jako v ČR zátěž na státní rozpočet. Dávky se vyplácí tak dlouho a nejsou tak vysoké, proto se domnívám, že finanční náročnost není tak velká jako v ČR. Rodičovský příspěvek závisí na předchozím příjmu rodičů a může být nižší než příjem,

který rodiče měli před narozením dítěte. To může způsobit finanční problémy pro některé rodiny. Peněžitá pomoc v mateřství závisí na předchozím příjmu matky a může být nižší než její předchozí příjem, a to může být pro některé rodiny finančně náročné.

12.3. Polská republika

Výhodou je, že rodinné přídavky jsou myšlené i pro studující na VŠ nebo zdravotně postižené do 24 let. V Polsku se vyplácí vyšší % z průměrné mzdy než v ČR. Peněžitá pomoc v mateřství poskytuje finanční podporu ženám během mateřské dovolené. To pomáhá rodinám pokrýt náklady spojené s péčí o dítě.

Nevýhodou je, že stát poskytuje nižší dávky. Proto se domnívám, že finanční náročnost není tak velká jako v ostatních zemích. Přídavky na dítě jsou určeny pouze rodinám, které mají nižší příjem. Výše rodičovského příspěvku a peněžité pomoci v mateřství je nízká v porovnání s náklady na výchovu dítěte, zejména pokud je v rodině více dětí.

12.4. Spolková republika Německo

Výhodou pro Německo je, že poskytuje velkou řadu dávek pro rodiny s dětmi. Z výsledků porovnání je na tom tento stát o hodně lépe než ČR. Přídavky na dítě dostane ve stejné výši každé dítě bez ohledu na příjem a věk, a to do věku 18 let věku při budoucím povolání do 25 let věku. Německo jako jediné vyplácí peněžitou pomoc v mateřství ve 100% čisté mzdy. Přídavky na dítě jsou navrženy k podpoře rodin s dětmi a zlepšení demografické situace v Německu. Tímto způsobem je vytvořen i podnět k tomu, aby rodiny měly více dětí.

Nevýhodou je, že dávky jsou finančně náročné a zatěžují státní rozpočet. Peněžitá pomoc v mateřství se vyplácí pouze 14 týdnů oproti ČR. Při rodičovském příspěvku je částka nižší u lidí, kteří nepracovali nebo nemohli pracovat. Vyřízení přídavek na dítě je časově náročné a obtížné pro rodiny.

12.5. Švédské království

Výhodou pro Švédsko je, že je na tom stejně jako Německo a lépe než ČR. Švédsko podporuje porodnost při přídavicích na dítě, které nejsou závislé na příjmu. Podporuje rodiny s dětmi a snižování chudoby. Poskytuje při rodičovském příspěvku rodičům flexibilitu a svobodu při péči o dítě. Rodiče se mohou rozhodnout, jak dlouho chtějí zůstat s dítětem doma, a mohou si navíc rozdělit čas mezi sebou. Rodičovský příspěvek pomáhá

snížit finanční tlak na rodiny, když jeden nebo oba rodiče pracují méně nebo jsou na dovolené.

Nevýhodou je ze všech srovnávaných zemí kratší délka rodičovského příspěvku. Jako jediný stát uvedených nemá peněžitou pomoc v mateřství. Mají příspěvek v těhotenství, který je součástí rodičovského příspěvku. Rodičovský příspěvek je rozdělen na několik forem. Stejně jako u výše jmenovaných zemí, tak i ve Švédsku zatěžují dávky státní rozpočet a jsou finančně náročné.

13. Závěr

V bakalářské práci bylo podnětem ke zkoumání má práce na úřadě práce na oddělení státní sociální podpory a v současné době rodičovský příspěvek a pobírání přídavků na dítě v Německu, proto jsem si často kladla otázky, zda Česká republika je na dobré úrovni v poskytování dávek, zda by bylo třeba něco zlepšit a jak jsou na tom zahraniční země.

V první kapitole byl popsán pojem sociální zabezpečení v České republice, které se zabývá i denním vyměřovacím základem, potřebným k výpočtu peněžité pomoci v České republice. V druhé kapitole byl vysvětlen pojem státní sociální podpora a jaké dávky se poskytují v systému státní sociální podpory. Bylo zaměřeno na základní pojmy jako je existenční a životní minimum. Životní minimum potřebujeme k výpočtu přídavků na dítě. V ostatních kapitolách jsou podmínky a dávky – konkrétně na rodičovský příspěvek, peněžitou pomoc v mateřství a přídavky na dítě v jednotlivých zemích jako jsou Slovenská republika, Polská republika, Spolková republika Německo a Švédské království včetně České republiky.

Ke komparaci byly použity pouze tři dávky, které se vyplácí ve všech uvedených zemích. Konkrétně se jednalo o rodičovský příspěvek, přídavky na dítě a peněžitou pomoc v mateřství. Jenom ve Švédsku pojem peněžitá pomoc v mateřství neexistuje, mají pouze příspěvek v těhotenství, který je součástí rodičovského příspěvku.

Z komparace, která byla provedla na základě vypracovaných tabulek a grafů, vyplývá, že nejlépe si vede Švédsko, které je ke svým obyvatelům nejštedřejší. Podobně je na tom Německo, které jako Slovensko a Švédsko vyplácí dávky bez ohledu na příjem. Na přídavky na dítě v Německu má nárok i pendler, který pracuje v Německu a má bydliště v jiném státě EU. Oproti tomu v Polsku a Česku závisí na příjmu, aby mohl občan pobírat přídavky na děti. Česko je v rámci porovnávaných zemí na průměrné úrovni. Přídavky na dítě jsou závislé na příjmu a životním minimu. Pro občany je složitější stát se příjemcem dávky. Nejhuře dopadlo v porovnání Polsko, které nevyplácí tak vysoké dávky. Celkově lze říci, že Česko má průměrné podmínky pro rodiny s dětmi v porovnání s ostatními zeměmi, ale stále existují oblasti, kde by mohla být podpora rodin zlepšena. V závěru byly vyhodnoceny výhody a nevýhody v uvedených zemích.

Česku bych doporučila, aby posílilo samostatnost rodin a aby snížilo závislost na státu. Stát by měl provést nějaké změny, například netestováním příjmů u přídavků na dítě,

peněžitou pomoc v mateřství poskytnout i studujícím, za určitých podmínek OSVČ, a nejenom pracujícím ženám, zvýšit u rodičovského příspěvku celkovou částku k vyplacení a každý rok valorizovat. Vláda by mohla zvýšit výši dávek, zejména pro rodiny s dětmi, aby zajistila dostatečnou úroveň sociálního zabezpečení. Mohla by také zajistit, aby dávky byly přístupné všem, kteří na ně mají nárok, a aby byly jednodušší a srozumitelnější pro všechny.

Seznam použitých zdrojů

1. BŘESKÁ, N., BURDOVÁ, E., VRÁNOVÁ, L., 2012. *Státní sociální podpora: s komentářem a příklady*. Olomouc: ANAG. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-739-3.
2. BURDOVÁ, E., SCHMIED, Z., ŽENÍŠKOVÁ, M., 2008. *Těhotenství, mateřská a rodičovská dovolená*. Praha: ASPI. ISBN 978-80-7357-371-3.
3. *Föräldraledighetslag*, 2022. [online]. Arbetsmarknadsdepartementet ARM. [cit. 2023-05-04]. Dostupné z: <https://rkrattsbaser.gov.se/sfst?bet=1995:584>
4. *Föräldraledighetslag*, 2023. [online]. Försäkringskassan. [cit. 2023-01-05]. Dostupné z: <https://www.forsakringskassan.se/privatperson/foralder/foraldrapenning>
5. FRYJAUFOVÁ, E., 2007. *Mateřská a rodičovská dovolená v otázkách a odpovědích: (nejen pro maminky)*. Brno: Computer Press. Právní rady. ISBN 978-80-251-1454-4.
6. KOLDINSKÁ, K., TRÖSTER, P. a kol. *Právo sociálního zabezpečení*. 7. podstatně vypracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2018. ISBN 978-80-7400-692-0.
7. KOTOUS, J., 2005. Sociální politika Německa. In: MUNKOVÁ, G. a kol. *Sociální politika v evropských zemích*. Praha: Karolinum, s. 93–100. ISBN 80-246-0780-8.
8. KREBS, V. a kol. *Sociální politika*. 3. vydání. Praha: ASPI, a.s., 2005. ISBN 80-7357-050-3.
9. *Merkblatt Kindergeld*, 2022. [online]. Familienkasse der Bundesagentur für Arbeit. [cit. 2022-09-01]. s. 10 Dostupné z: https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg2-merkblattkindergeld_ba015394.pdf
10. *Merkblatt Kindergeld*, 2023 [online]. Familienkasse der Bundesagentur für Arbeit. [2022-09-01]. Dostupné z: https://www.arbeitsagentur.de/datei/kg2-merkblattkindergeld_ba015394.pdf
11. MUNKOVÁ, G., 2005. Sociální politika ve Švédsku. In: Munková, G. a kol. *Sociální politika v evropských zemích*. Praha: Karolinum, s. 109–111. ISBN 80-246-0780-8.
12. *Okres wypłaty zasilku macierzyńskiego*, 2022. [online]. Gov.pl. [cit. 2022-08-04]. Dostupné z: <https://www.gov.pl/web/rodzina/okres-wypłaty-zasilku-macierzyńskiego>
13. Peněžité dávky v těhotenství, 2012. In: *Vaše práva v oblasti sociálního zabezpečení ve Švédsku*. [online] Evropská komise, 2012. [cit. 2023-05-04]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/employment_social/empl_portal/SSRinEU/Your%20social%20security%20rights%20in%20Sweden_cs.pdf

14. *Podmínky nároku o peněžitou pomoc v mateřství*, 2022. [online]. ČSSZ. [cit. 2022-08-04]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/web/cz/penezita-pomoc-v-materstvi>
15. *Podmínky pro zvýšenou výměru u přídavky na dítě*, 2022. [online]. STORMWARE [cit. 2022-08-04]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/mzdy-a-prace/pridavek-na-dite-nove-od-1-1-2018/>
16. *Prawo do zasilku macierzyńskiego*, 2022. [online]. Gov.pl. [cit. 2022-08-04]. Dostupné z: <https://www.gov.pl/web/rodzina/prawo-do-zasilku-macierzynskiego>
17. *Redukční hranice pro výpočet PPM*, 2022. [online], ČSSZ. [cit. 2023-08-04]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/podrobne-informace-o-nemocenskem>
18. TOMEŠ, I. a kol. *Správa sociálního pojištění*. Sociální správa. Praha: Portal, 2002. ISBN 80-7178-560-1.
19. *Výpočet peněžité pomoci v mateřství*, 2023. [online]. Měšec. [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/kalkulacky/materska/>
20. *Wiadczenie-rodzicielskie*. 2022. [online]. Gov.pl. [cit. 2022-08-04]. Dostupný z: <https://www.gov.pl/web/rodzina/wiadczenie-rodzicielskie>
21. *Wiadczenie-rodzicielskie*, 2022. [online]. Gov.pl. [cit. 2022-08-04]. Dostupný z: <https://www.gov.pl/web/rodzina/wiadczenie-rodzicielskie>
22. *Wysokość zasilku macierzyńskiego*, 2022. [online]. Gov.pl. [cit. 2022-08-04]. Dostupné z: <https://www.gov.pl/web/rodzina/wysokosc-zasilku-macierzynskiego>
23. *Zákon § 19 Mutterschaftsgeld*, 2017. [online]. Gesetz zum Schutz von Müttern bei der Arbeit der Ausbildung und im Studium (Mutterschutzgesetz – MuSchG). [2022-09-18]. Dostupné z: https://www.gesetze-im-internet.de/muschg_2018/MuSchG.pdf
24. *Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu*, 2023. In: *Sociální zabezpečení: státní sociální podpora, dávky pro osoby se zdravotním postižením, sociální služby, pomoc v hmotné nouzi, životní a existenční minimum, náhradní výživné*. Ostrava: Sagit. ÚZ. ISBN 978-80-7488-570-9.
25. *Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře*, 2022. In: *Sociální zabezpečení: státní sociální podpora, dávky pro osoby se zdravotním postižením, sociální služby, pomoc v hmotné nouzi, životní a existenční minimum, náhradní výživné*. Ostrava: Sagit. ÚZ. ISBN 978-80-7488-546-4.
26. *Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře*, 2023. In: *Sociální zabezpečení: státní sociální podpora, dávky pro osoby se zdravotním postižením, sociální služby, pomoc v hmotné nouzi, životní a existenční minimum, náhradní výživné*. Ostrava: Sagit. ÚZ. ISBN 978-80-7488-570-9.

27. *Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění* [online]. [cit. 2022-08-04].
Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-187>
28. *Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku nezaměstnanosti*, 2022. In: *Zákony III. 2022: úplné znění. Aktualizace III/3, VII/2022*. Český Těšín: Poradce. ISSN 1802-8373
29. *Zákon o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení*. 2023.[online]. [cit. 2022-01-28]. In: *Zbierka zákonov SR*. 2003. Dostupný z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2003-600>
30. *Graviditetspenning*, 2023. [online]. Försäkringskassan. [cit. 2023-05-01].
Dostupné z: <https://www.forsakringskassan.se/privatperson/foralder/vantar-barn/graviditetspenning>
31. *Barnbidrag*. In: *Socialförsäkringen*: 2023. [online]. Försäkringskassan. [cit. 2023-05-01].
Dostupné z: <https://www.forsakringskassan.se/download/18.3b0dc6ef17db11eab721b4/1672823746998/socialforsakringen.pdf>
32. *Zákon č. 572 ze dne 2.prosince 2009 o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov*. 2009. [online]. [cit. 2022-08-04]. In: *Sbierka zákonov SR*.
Dostupný z: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2009/571/>
33. CHVÁTALOVÁ, I., 2018. *Právo sociálneho zabezpečení v České republice a Evropské unii*. 2. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-732-0.
34. *Materska dovolenka*, 2022. [online]. Slovensko.sk. [cit. 2022-08-11]. Dostupné z: https://www.slovensko.sk/sk/zivotne-situacie/zivotna-situacia/_materske2/
35. *Rodičovský příspěvek* [online], 2022. MPSV [cit. 2022-08-04]. Dostupné z: <https://www.uradprace.cz/web/cz/rodicovsky-prispevek>
36. *Vyska davky*, 2022. [online]. Sociálna Poisťovňa. [cit. 2022-08-11]. Dostupné z: <https://www.socpoist.sk/vyska-davky--lew/1293s#05>
37. *Zásilek rodzinny*, 2022. [online]. Gov.pl. [cit. 2022-09-01]. Dostupné z: <https://www.gov.pl/web/rodzina/zasilek-rodzinny>
38. *Elterngeld und Elternzeit*, 2022. [online]. BMFSFJ. [2022-09-13]. Dostupné z: <https://www.bmfsfj.de/resource/blob/185424/0e78b1c6a15af362712cfea5e927c7dd/elterngeld-und-elternzeit-25-auflage-data.pdf>

39. *Mutterschaftsgeld*, 2022. [online]. BMFSFJ. [2022-09-18]. Dostupné z:
<https://familienportal.de/familienportal/familienleistungen/mutterschaftsleistungen>
40. *Barnbidrag*, 2023. [online]. Försäkringskassan. [cit. 2023-05-02]. Dostupné z:
<https://www.forsakringskassan.se/privatperson/foralder/barnbidrag-och-flerbarnstillagg>
41. Bundeskindergeldgesetz (BKGG), 2023 [online]. [cit. 2023-04-16]
https://www.gesetze-im-internet.de/bkkg_1996/BKGG.pdf

Seznam tabulek a obrázků

Tabulka 1: Sazba pojistného

Tabulka 2: DVZ pro výpočet

Tabulka 3: Životní minimum v Kč měsíčně

Tabulka 4: Výše přídavků na dítě od 1.1.2023 v Kč

Tabulka 5: Výpočet přídavků na dítě 1

Tabulka 6: Výpočet přídavků na dítě 2

Tabulka 7: Volba výše

Tabulka 8: Redukční hranice pro výpočet PPM pro rok 2023

Tabulka 9: Doba vyplacení podle počtu dětí

Tabulka 10: Výše přídavků na dítě na každé dítě

Tabulka 11: Výše přídavků na dítě v €

Tabulka 12: Základní rodičovský příspěvek

Tabulka 13: Výše přídavků na dítě měsíčně v SEK

Tabulka 14: Doba pobírání na dny

Tabulka 15: Srovnání přídavků na dítě

Obrázek 1: Srovnání přídavků na dítě v základní výměře

Obrázek 2: Srovnání přídavků na dítě ve zvýšené výměře

Tabulka 16: Srovnání rodičovského příspěvku

Obrázek 3: Srovnání rodičovského příspěvku

Tabulka 17: Srovnání peněžité pomoci v mateřství

Obrázek 4: Délka pobírání (týdny) PPM

Obrázek 5: Měsíční výše dávky (% hrubé mzdy)

Seznam zkratek

OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná

ČSSZ – Česká správa sociálního zabezpečení

DVZ – denní vyměřovací základ

SSP – Státní sociální podpora

ÚP – Úřad práce

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

Kč – koruna česká

% - procento

Max. – maximálně

PPM – peněžitá pomoc v mateřství

OSSZ – Okresní správa sociálního zabezpečení

PDVZ – pravděpodobný denní vyměřovací základ

PLN – Polský zlotý

VŠ – Vysoká škola

€ - symbol eura

RP – rodičovský příspěvek

SEK – Švédská koruna

ČR – Česká koruna

EU – Evropská unie